

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 370

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 3 august 1999

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
143.	2-6		
— Lege privind ajutorul de stat.....			
272.	6	281.	10
— Decret pentru promulgarea Legii privind ajutorul de stat.....		— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 101/1998 privind reglementarea plății unor tarife pentru serviciile prestate de Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie și oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie.....	
★			
146.	7-8		
— Lege privind organizarea, funcționarea și finanțarea spitalelor.....			
275.	8		11
— Decret pentru promulgarea Legii privind organizarea, funcționarea și finanțarea spitalelor.....			
★			
149.	9	151.	11-24
— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale.....		— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995.....	
278.	10	282.	24
— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale.....		— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995.....	
★			
150.		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
— Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 101/1998 privind reglementarea plății unor tarife pentru serviciile prestate de Oficiul Național de		Decizia nr. 114 din 20 iulie 1999 referitoare la constituționalitatea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995	24-32

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind ajutorul de stat**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale**Scopul legii**

Art. 1. — Prezenta lege are ca scop reglementarea modalităților de autorizare, acordare, control, inventariere, monitorizare și raportare a ajutorului de stat, în vederea creării și menținerii unui mediu concurențial normal.

Definirea ajutorului de stat

Art. 2. — (1) În sensul prezentei legi, *ajutorul de stat* înseamnă orice sprijin, indiferent de formă, din surse de stat, acordat de autorități publice sau de alte organisme care le administrează în numele statului.

(2) Ajutorul de stat se concretizează fie într-un transfer de fonduri publice către un agent economic, fie în renunțarea la unele venituri viitoare — certe sau posibile — și care asigură unui agent economic un beneficiu de natură economică sau financiară, pe care nu l-ar fi obținut în absența acestor măsuri. Beneficiile rezultate vor fi considerate ajutor de stat, dacă ele conferă un avantaj special numai anumitor agenți economici sau anumitor bunuri, servicii sau regiuni.

(3) Ajutorul de stat poate lua forma unei scheme de ajutor de stat sau a unui ajutor individual.

(4) Schema de ajutor de stat este un sistem pe baza căruia pot fi acordate alocări specifice de ajutoare agenților economici definiți în mod general și abstract.

(5) Ajutorul de stat individual este orice formă de ajutor de stat care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutor.

(6) În ajutorul de stat se includ, printre altele: subvenții, inclusiv subvenții pentru export; anularea de datorii sau preluarea pierderilor; exceptări, reduceri sau amânări de la plata taxelor și impozitelor; renunțarea la obținerea unor venituri normale de pe urma fondurilor publice, inclusiv acordarea unor împrumuturi cu dobânzi preferențiale; garanții acordate de stat sau de alte autorități publice în condiții preferențiale; participări cu capital ale statului sau ale altor instituții publice, dacă rata profitului acestor investiții este mai mică decât cea normală, anticipată de către un investitor privat prudent; reduceri de preț la bunurile furnizate și la serviciile prestate de către autorități publice sau alte organisme care administrează resurse ale statului, inclusiv vânzarea unor terenuri aparținând domeniului privat al statului sub prețul pieței.

Definirea ajutorului existent

Art. 3. — (1) *Ajutorul existent* este un ajutor individual sau o schemă de ajutor care îndeplinește una dintre următoarele condiții:

- exista înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi;
- a fost autorizat de către Consiliul Concurenței;
- Consiliul Concurenței nu a luat, în termenul legal, una dintre deciziile prevăzute de prezenta lege.

(2) Alocările specifice de ajutoare, acordate ca parte a unei scheme de ajutor existente, vor fi considerate ajutor existent, în afară de cazul în care Consiliul Concurenței a

solicitat în mod expres, în decizia sa privind schema de ajutor, notificarea unor astfel de alocări specifice de ajutoare.

Măsuri și ajutoare de stat care nu intră sub incidența legii

Art. 4. — (1) Măsurile de natură fiscală, care sunt parte a normelor fiscale interne, aplicabile tuturor agenților economici.

(2) Ajutoare sub forma serviciilor publice generale pentru activitate economică, în termenii și în condițiile care nu favorizează anumite sectoare sau anumiți agenți economici.

(3) Împrumuturi sau garanții acordate de autorități publice și organisme care administrează resursele statului, conform condițiilor curente de pe piață.

(4) Participări cu capital ale statului sau ale altor organisme publice, dacă rata profitului este estimată a fi cel puțin egală cu rata profitului anticipat de către un investitor privat prudent.

(5) Ajutoare având un caracter social, acordate consumatorilor individuali, cu condiția ca acestea să fie date fără discriminare în ceea ce privește originea produselor sau serviciilor implicate.

(6) Ajutoare pentru înlăturarea efectelor cauzate de dezastru naturale sau de evenimente excepționale.

CAPITOLUL II**Reguli procedurale****Autorizarea ajutorului de stat**

Art. 5. — Orice ajutor de stat, sub orice formă și indiferent de beneficiar, trebuie autorizat de Consiliul Concurenței din punct de vedere al efectelor asupra concurenței, cu excepția cazurilor când prezenta lege prevede altfel.

Notificarea ajutorului de stat

Art. 6. — (1) Orice intenție de a acorda un ajutor de stat nou sau de a modifica un ajutor de stat existent va fi notificată de către furnizorul ajutorului Consiliului Concurenței, cu excepția cazului în care este altfel prevăzut în prezenta lege sau în regulamentele de aplicare a acesteia.

(2) Notificarea unui ajutor de stat trebuie să cuprindă informațiile exacte și complete, cerute de Consiliul Concurenței pentru a evalua compatibilitatea ajutorului de stat cu prezenta lege. Consiliul Concurenței va adopta un regulament, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a legii, cu privire la forma, conținutul și alte detalii ale notificării.

(3) Consiliul Concurenței va înștiința Oficiul Concurenței în legătură cu primirea notificării, în termen de 15 zile.

(4) Notificarea va deveni efectivă la data când informațiile cuprinse în notificare sunt exacte și complete.

(5) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că informațiile cuprinse în notificare sunt inexacte sau incomplete, va cere informații suplimentare în termen de 20 de zile de la primirea notificării.

Clauza suspensivă

Art. 7. — Un ajutor de stat nou nu poate fi acordat, iar modificările la un ajutor de stat existent nu pot fi puse în aplicare până când Consiliul Concurenței nu ia o decizie de autorizare sau până când ajutorul nu este considerat ca fiind autorizat.

Examinarea notificării și inițierea procedurilor

Art. 8. — (1) Consiliul Concurenței va examina notificarea de îndată ce o primește.

(2) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că măsura notificată nu constituie ajutor de stat, va emite o decizie în acest sens.

(3) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că măsura notificată nu prezintă îndoieli privind compatibilitatea sa cu prezenta lege, va emite o decizie de autorizare.

(4) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că măsura notificată prezintă îndoieli cu privire la compatibilitatea sa cu prezenta lege, va decide deschiderea unei investigații.

Termenele stabilite pentru inițierea procedurilor și pentru decizii

Art. 9. — (1) Consiliul Concurenței va lua una dintre deciziile menționate la art. 8 alin. (2)—(4) în termen de 30 de zile de la data la care notificarea a devenit efectivă.

(2) În cazul în care Consiliul Concurenței decide să deschidă o investigație, va trebui să ia decizia finală în termen de cel mult patru luni de la data deschiderii investigației.

(3) În cazul în care Consiliul Concurenței nu ia deciziile menționate în termenele stabilite, ajutorul poate fi acordat în mod legal după înștiințarea prealabilă a Consiliului Concurenței și va deveni un ajutor existent.

(4) Termenele stabilite nu se aplică, dacă ajutorul de stat nu este notificat sau notificarea nu este efectivă.

Revocarea unei decizii

Art. 10. — Pentru revocarea unei decizii luate anterior, pe baza unor informații incorecte primite pe parcursul procedurii, Consiliul Concurenței are obligația să asculte argumentele furnizorului ajutorului de stat.

Puteri de investigație

Art. 11. — În aplicarea prezentei legi Consiliul Concurenței și Oficiul Concurenței au puterile de investigație prevăzute la art. 39—46 ale Legii concurenței nr. 21/1996.

CAPITOLUL III

Deciziile Consiliului Concurenței**Decizii privind un ajutor de stat nou sau modificarea unuia existent**

Art. 12. — (1) În cazul unui ajutor de stat nou sau al modificării unuia existent, Consiliul Concurenței evaluează efectele pozitive ale acestuia asupra dezvoltării anumitor activități economice sau a anumitor zone economice, cu luarea în considerare a riscului apariției unor efecte dăunătoare asupra concurenței.

(2) După o astfel de analiză, Consiliul Concurenței poate decide:

a) că măsura notificată nu constituie ajutor de stat;

b) să autorizeze ajutorul de stat;

c) să autorizeze ajutorul de stat, impunând prin decizia sa condiții sau obligații menite să asigure că aceasta nu denaturează semnificativ mediul concurențial normal și nu afectează aplicarea corespunzătoare a acordurilor internaționale la care România este parte;

d) să interzică acordarea ajutorului de stat, în cazul în care acesta denaturează semnificativ mediul concurențial normal și afectează aplicarea corespunzătoare a acordurilor internaționale la care România este parte.

(3) Atunci când Consiliul Concurenței ia o decizie de interzicere a unui ajutor de stat, acesta, în cazul în care a fost acordat, trebuie să fie anulat și recuperat de către furnizorul ajutorului sau rambursat de către beneficiar.

Decizii privind un ajutor existent

Art. 13. — (1) Consiliul Concurenței și Oficiul Concurenței vor supraveghea permanent toate ajutoarele existente. Dacă se consideră că un ajutor existent denaturează semnificativ mediul concurențial normal și afectează aplicarea corespunzătoare a acordurilor internaționale la care România este parte, Consiliul Concurenței va solicita furnizorului de ajutor să ia măsuri corespunzătoare pentru eliminarea incompatibilității acestuia cu prezenta lege. Aceste măsuri pot să includă o recomandare de anulare sau de modificare a ajutorului existent. Aceste recomandări vor fi transmise și Oficiului Concurenței în vederea monitorizării de către acesta a realizării măsurilor impuse.

(2) Dacă măsurile nu sunt luate de către furnizorul de ajutor, în perioada de timp indicată în solicitare, Consiliul Concurenței poate decide oprirea acordării ajutorului existent sau poate impune condiții și obligații menite să asigure compatibilitatea ajutorului cu dispozițiile prezentei legi. Decizia nu va avea efect retroactiv și trebuie să permită furnizorului de ajutor o perioadă rezonabilă de timp pentru a se supune acesteia.

Ajutorul care poate fi autorizat sau interzis

Art. 14. — (1) Consiliul Concurenței poate autoriza măsuri ce constituie ajutor de stat, cum sunt:

a) ajutor pentru cercetare și dezvoltare, cu condiția să fie destinat pentru una dintre următoarele activități:

— cercetarea fundamentală, înțeleasă ca acea activitate orientată spre dobândirea de cunoștințe științifice noi, precum și spre formularea și verificarea de noi ipoteze și teorii, fără a avea însă scop industrial sau comercial, asigurând o largă diseminare a rezultatelor;

— cercetarea aplicativă, înțeleasă ca acea activitate orientată spre largirea cunoștințelor, cu scopul de a utiliza aceste cunoștințe pentru dezvoltarea de noi produse, procese sau servicii sau pentru a îmbunătăți semnificativ produsele, procesele sau serviciile existente;

— cercetarea precompetitivă, înțeleasă ca acea activitate orientată spre transformarea rezultatelor cercetării aplicative în planuri, scheme sau documentații pentru noi produse, procese sau servicii, chiar dacă acestea sunt destinate vânzării sau utilizării și care include fabricarea modelului experimental și a primului prototip, care nu pot fi utilizate în scopuri comerciale;

— gradul de subvenționare trebuie să scadă pe măsură ce proiectul respectiv este mai apropiat de piață.

— în cazul cercetării fundamentale ajutorul poate să acopere până la 100% din valoarea investiției brute.

— în cazul cercetării de bază ajutorul poate să acopere până la 50% din valoarea investiției brute.

— în cazul cercetării în stadiul preconcurențial ajutorul poate să acopere până la 25% din valoarea investiției brute sau prin reduceri de taxe și impozite, în cote diferențiate, având un efect echivalent;

b) ajutor pentru întreprinderi mici și mijlocii care au cel mult 250 de angajați, dacă se urmărește înlăturarea dezavantajelor legate direct de mărimea firmei în cauză;

c) ajutor pentru protecția mediului înconjurător, cu condiția respectării principiului „poluatorul plătește”; investițiile destinate reducerii poluării și/sau reducerii consumului energetic pe unitate de produs pot fi subvenționate cu până la

25% din totalul sumei brute sau prin reduceri de taxe și impozite, în cote diferențiate, cu efect echivalent;

d) ajutor pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă, cu condiția ca acesta să nu fie acordat în sectoarele în care există o supradimensionare a capacităților. Ajutorul pentru menținerea locurilor de muncă va fi considerat ajutor de restructurare;

e) ajutor acordat sectoarelor în care există probleme de supracapacitate, pentru raționalizarea structurii ramurii, prin asigurarea unei reduceri treptate a producției și a locurilor de muncă, cu condiția ca asemenea măsuri să fie strict limitate ca durată și însoțite de un program de restructurare. În evaluarea supradimensionării capacităților va fi luată în considerare și situația internațională;

f) ajutor pentru dezvoltare regională, în măsura în care acesta nu influențează concurența și numai dacă scopul acestui ajutor este de a asigura agenților economici din zona avută în vedere aceleași șanse de dezvoltare ca și celor din alte zone ale țării, cu condiția ca acest fapt să nu conducă la o mărire a capacității de producție în sectoarele în care există deja probleme legate de supracapacitate. Ajutorul pentru dezvoltare regională poate fi în legătură cu investiția inițială sau cu crearea de locuri de muncă ori poate lua forma unui ajutor având caracter de continuitate, conceput în scopul depășirii unor dezavantaje regionale sau permanente;

g) ajutor general pentru promovarea exporturilor, prin acțiuni ca: săptămâni naționale, târguri internaționale, magazine de prezentare și altele asemenea, cu condiția ca de acesta să poată beneficia toți agenții economici interesați;

h) ajutor pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural;

i) ajutor pentru promovarea sănătății și învățământului.

(2) În evaluarea efectelor unui ajutor de stat, Consiliul Concurenței trebuie să ia în considerare efectele cumulate ale tuturor tipurilor de ajutor acordate aceluiași beneficiar.

(3) Consiliul Concurenței poate interzice măsuri ce constituie ajutor de stat, cum sunt:

a) ajutor pentru export sau orice ajutor care este condiționat, de drept sau de fapt, de performanța la export, în măsura în care un astfel de ajutor poate să afecteze aplicarea corespunzătoare a acordurilor internaționale la care România este parte;

b) ajutor pentru compensarea pierderilor rezultate din activitatea agenților economici, direct sau prin scutirea de la plata obligațiilor datorate statului;

c) ajutor pentru sectoarele cu probleme structurale de supradimensionare a capacităților sau pentru întreprinderi aflate în dificultate, dacă nu este însoțit de un program de restructurare și nu este strict limitat ca durată. Ajutorul de restructurare trebuie să facă parte dintr-un plan individual de redresare într-o perioadă de timp rezonabilă, care să asigure viabilitatea agentului economic pe termen lung. În cazul unei supradimensionări a capacităților pe piață relevantă, trebuie să se prevadă o reducere ireversibilă a capacității, în mod proporțional cu volumul ajutorului primit;

d) ajutorul acordat ca o măsură de salvare a unor agenți economici, cu excepția cazului în care este destinat asigurării unei perioade de timp necesare pentru elaborarea unui plan de restructurare care să includă soluții pe termen lung și evitarea unor probleme sociale acute;

e) măsurile de ajutor, care sunt astfel aplicate, încât creează discriminări în favoarea produselor realizate la intern, față de bunurile similare produse în țări participante la acorduri internaționale la care România este parte și în care sunt prohibite astfel de discriminări.

Participarea Oficiului Concurenței la deliberările Consiliului Concurenței

Art. 15. — Șeful Oficiului Concurenței sau persoana delegată de acesta va reprezenta Guvernul la deliberările Consiliului Concurenței și poate face recomandări pentru a fi luate în considerare de către acesta.

CAPITOLUL IV

Recuperarea ajutorului ilegal și a ajutorului interzis

Definirea ajutorului ilegal

Art. 16. — În sensul prezentei legi, *ajutorul ilegal* este un ajutor de stat, altul decât unul existent sau exceptat de la obligația notificării conform prezentei legi, acordat fără a fi fost autorizat de Consiliul Concurenței sau acordat după ce a fost notificat, dar înainte de emiterea unei decizii de către Consiliul Concurenței în termenul legal.

Recuperarea, rambursarea sau suspendarea ajutorului

Art. 17. — (1) Consiliul Concurenței poate cere Curții de apel în a cărei circumscripție teritorială se află sediul principal al furnizorului sau beneficiarului de ajutor de stat anularea actului administrativ prin care s-a acordat acesta și, pe cale de consecință, să dispună recuperarea, rambursarea sau suspendarea plății oricărui ajutor ilegal.

(2) Președintele Curții de apel poate dispune, prin ordonanță președințială, recuperarea, rambursarea sau suspendarea acordării ajutorului ilegal. Ordonanța poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Recuperarea ajutorului de stat interzis

Art. 18. — (1) Când un ajutor de stat, pentru care Consiliul Concurenței a emis o decizie de interzicere, a fost totuși acordat, Consiliul Concurenței va cere Curții de apel în a cărei circumscripție teritorială se află sediul principal al furnizorului sau al beneficiarului de ajutor anularea actului administrativ prin care s-a acordat acesta și, pe cale de consecință, să dispună recuperarea ajutorului de către furnizor sau rambursarea acestuia de către beneficiar.

(2) Consiliul Concurenței poate cere Curții de apel să dispună recuperarea sau rambursarea ajutorului de stat și în cazul în care nu au fost respectate condițiile sau obligațiile prevăzute în decizia de autorizare.

(3) Hotărârea Curții de apel poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție.

(4) Acțiunile prevăzute în acest capitol sunt judecate după procedura de contencios administrativ.

Recuperarea dobânzii și a prejudiciilor cauzate de un ajutor ilegal sau interzis

Art. 19. — (1) În cazul unui ajutor ilegal sau interzis, Consiliul Concurenței poate solicita, de asemenea, Curții de apel să dispună recuperarea de către furnizorul ajutorului sau rambursarea de către beneficiarul acestuia a dobânzii aferente sumei ajutorului de stat, la o rată propusă de Consiliul Concurenței. O astfel de dobândă poate fi impusă:

a) în cazul ajutorului interzis, de la data la care ajutorul a fost la dispoziția beneficiarului și până la recuperarea sa;

b) în cazul ajutorului ilegal, dar autorizat ulterior de Consiliul Concurenței, de la data la care ajutorul a fost la dispoziția beneficiarului și până la autorizarea sa de către Consiliul Concurenței.

(2) În afara prevederilor de mai sus, orice persoană are dreptul să pretindă despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acordarea ajutorului de stat cu încălcarea obligației de a nu se acorda un astfel de ajutor până la autorizarea sa de către Consiliul Concurenței.

CAPITOLUL V

Categoriile exceptate

Pragul minim

Art. 20. — Ajutorul acordat unui agent economic, într-o perioadă de până la 3 ani, în valoare totală de un miliard lei, este considerat a fi autorizat și nu cade sub incidența obligației de notificare, în condițiile stabilite prin regulamentul Consiliului Concurenței.

Excepții pe categorii

Art. 21. — (1) Consiliul Concurenței va adopta un regulament de excepții pe categorii, prin care vor fi stabilite categoriile de ajutor de stat considerate a fi autorizate și care, în consecință, nu sunt supuse cerințelor de notificare. Acest regulament va specifica, în mod distinct, pentru fiecare categorie de ajutor:

a) scopul ajutorului;

b) categoriile de beneficiari;

c) pragurile valorice exprimate fie ca intensitate, fie ca mărime absolută;

d) condițiile legate de cumularea ajutoarelor acordate aceluiași beneficiar;

e) condițiile monitorizării de către Oficiul Concurenței.

(2) Regulamentul poate stabili:

a) fixarea de praguri valorice sau alte condiții care să determine necesitatea notificării unor alocări specifice de ajutoare;

b) excluderea anumitor sectoare din domeniul de aplicare a unor astfel de reglementări;

c) includerea de prevederi care să fie luate în considerare la analiza compatibilității ajutorului exceptat.

Regulamente și instrucțiuni în aplicarea legii

Art. 22. — (1) Consiliul Concurenței poate să adopte și să pună în aplicare, de asemenea, regulamente și instrucțiuni, altele decât cele menționate la art. 20 și 21, în vederea definirii criteriilor esențiale care trebuie îndeplinite pentru autorizarea ajutorului de stat, în special cele referitoare la anumite sectoare ale economiei sau la obiective specifice ale ajutorului de stat.

(2) Regulamentul prevăzut la art. 6 alin. (2) și (3) va fi adoptat în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Pentru aplicarea art. 14 alin. (1) ministerele de resort vor elabora regulamente specifice în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Regulamentele și instrucțiunile prevăzute la art. 20, 21 și la art. 22 alin. (1) din lege vor fi adoptate în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Regulamentele, instrucțiunile și modificările acestora necesită avizul Consiliului Legislativ, după care vor fi adoptate în plenum Consiliului Concurenței, vor fi puse în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței și vor fi publicate în Monitorul Oficial al României.

(6) Regulamentele Consiliului Concurenței pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de apel în a cărei rază teritorială domiciliază petentul.

CAPITOLUL VI

Inventarierea, monitorizarea și raportarea ajutoarelor de stat

Inventarul ajutoarelor de stat acordate în anii precedenți

Art. 23. — (1) Oficiul Concurenței va întocmi un inventar al ajutoarelor individuale și al schemelor de ajutor pentru ultimii trei ani anteriori adoptării prezentei legi.

(2) Toate informațiile necesare pentru realizarea acestui inventar vor fi furnizate Oficiului Concurenței de către autoritățile responsabile. Procedura de raportare către Oficiul Concurenței va fi stabilită printr-o hotărâre a Guvernului, în termen de cel mult două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Actualizarea anuală a inventarului ajutoarelor de stat

Art. 24. — (1) Inventarul ajutoarelor de stat va fi actualizat, în fiecare an, de către Oficiul Concurenței, ținându-se seama de următoarele elemente:

a) noile scheme de ajutor și noile ajutoare individuale, care au fost notificate și autorizate de Consiliul Concurenței;

b) noile scheme de ajutor și noile ajutoare individuale exceptate de la obligația notificării către Consiliul Concurenței;

c) schemele de ajutor de stat a căror derulare se încheie în cursul anului de raportare;

d) ajutoarele de stat notificate la Consiliul Concurenței.

(2) Pentru actualizarea inventarului, autoritățile care elaborează schemele de ajutor de stat și furnizorii de ajutoare, precum și beneficiarii de ajutoare de stat sunt obligați să transmită informații Oficiului Concurenței, după cum urmează:

a) autoritățile care elaborează schemele de ajutor de stat și furnizorii de ajutor vor transmite informații referitoare la:

- natura ajutorului acordat;
- condiții impuse la acordarea ajutoarelor, după caz;
- originea ajutorului;
- suma estimată a fiecărui ajutor acordat;
- durata schemei ajutorului, după caz;

b) beneficiarii de ajutor vor raporta suma și forma ajutoarelor pe care le-au primit; ei trebuie, de asemenea, să transmită informații necesare pentru identificarea unor astfel de ajutoare. Procedura de raportare va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului în termen de cel mult două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Oficiul Concurenței va fi, de asemenea, informat de către autoritățile publice sau organismele care administrează fonduri în numele statului, pe de-o parte, și de agenții economici cărora li s-a încredințat executarea unor servicii publice de interes general, pe de altă parte, despre fluxurile financiare care au loc între ele, astfel încât să se asigure deplina transparență în acest domeniu.

(4) Procedurile privind modalitățile de informare vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului în termen de cel mult două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Consiliul Concurenței va comunica Oficiului Concurenței deciziile sale privind ajutoarele de stat, astfel încât inventarul să poată fi permanent actualizat.

Acordarea de asistență de specialitate la elaborarea noilor scheme de ajutor de stat

Art. 25. — În cazul elaborării unei noi scheme de ajutor de stat, precum și al reînnoirii, prelungirii sau modificării unei scheme existente, autoritățile implicate pot solicita asistență tehnică de specialitate Oficiului Concurenței.

Monitorizarea ajutoarelor existente

Art. 26. — (1) În sensul prezentei legi, prin *monitorizare* se înțelege activitatea de supraveghere a ajutoarelor, de evaluare a dimensiunilor lor și propunerea de măsuri pentru obținerea rezultatelor anticipate la acordarea ajutoarelor de stat.

(2) Monitorizarea este un proces în continuă derulare, care se finalizează printr-un raport cu periodicitate anuală.

(3) Obligația de monitorizare a ajutoarelor de stat revine Oficiului Concurenței.

(4) Pentru realizarea responsabilităților sale Oficiul Concurenței poate solicita asistență experților din cadrul autorităților inițiatoare, precum și din cadrul autorităților care le acordă.

(5) Oficiul Concurenței are următoarele atribuții:

a) determinarea diferenței dintre suma alocărilor individuale efectiv acordate și suma prevăzută a se acorda în schemele de ajutor;

b) evaluarea sumei totale a ajutorului primit de către agenții economici prin intermediul diferitelor scheme;

c) supravegherea aplicării și respectării modului de acordare a ajutoarelor de stat existente;

d) evaluarea impactului acordării ajutoarelor.

(6) Procedurile de monitorizare de către Oficiul Concurenței se vor stabili prin hotărâre a Guvernului în termen de cel mult două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Raportul anual

Art. 27. — (1) Oficiul Concurenței va întocmi un raport anual privind ajutoarele de stat acordate în România. Acest raport va fi publicat în Monitorul Oficial al României.

(2) Raportul cuprinde următoarele:

(i) detalii privind schemele de ajutor și ajutoarele individuale;

a) existente în cursul anului de raportare;

b) notificate Consiliului Concurenței și autorizate de acesta în cursul anului de raportare;

c) acordate în cursul anului de raportare, fără obligația notificării;

(ii) comentarii privind:

a) totalul sumelor acordate ca ajutoare;

b) realizarea efectivă a schemelor de ajutor, comparativ cu impactul lor anticipat;

c) principalii beneficiari de ajutoare, pe sectoare economice și regiuni. Aceste comentarii vor prezenta obiectivele urmărite prin acordarea de ajutoare, pe fiecare beneficiar principal.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Plafoane

Art. 28. — Plafoanele exprimate în procente sau în sume la valoarea absolută, menționate la art. 14 și 20, pot fi actualizate prin ordine ale președintelui Consiliului Concurenței.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 30 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
PAULA IVĂNESCU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ULM NICOLAE SPINEANU

București, 27 iulie 1999.
Nr. 143.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind ajutorul de stat

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind ajutorul de stat și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 26 iulie 1999.
Nr. 272.

Atacarea deciziilor Consiliului Concurenței

Art. 29. — Deciziile Consiliului Concurenței, emise în baza prezentei legi, pot fi atacate de părțile interesate, în termen de 30 de zile de la publicare sau, după caz, de la comunicare, în procedură de contencios administrativ, la Curtea de Apel București. Hotărârea va fi pronunțată fără drept de apel, împotriva ei putând fi declarat recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Confidențialitate

Art. 30. — (1) Consiliul Concurenței și Oficiul Concurenței, personalul angajat al acestora sau alți funcționari publici nu vor dezvălui informațiile sau documentele obținute în aplicarea prezentei legi și care conțin secrete de afaceri sau sunt protejate de obligația păstrării secretului profesional.

(2) Orice persoană care utilizează sau divulgă, în alte scopuri decât cele prevăzute de prezenta lege, documente sau informații cu caracter de secret profesional, primite sau de care a luat cunoștință în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul, răspunde potrivit legii penale, putând fi obligată și la repararea prejudiciului cauzat.

(3) Informațiile și documentele pot fi date altor autorități de concurență, în conformitate cu acordurile internaționale la care România este parte, cu condiția ca aceste autorități de concurență să fie supuse unor reguli de confidențialitate similare.

Intrarea în vigoare a legii

Art. 31. — (1) Această lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2000.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare se abrogă.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind organizarea, funcționarea și finanțarea spitalelor

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — *Spitalul* este unitatea sanitară cu paturi, publică sau privată, cu personalitate juridică, care asigură servicii medicale de specialitate.

Art. 2. — Spitalul trebuie să îndeplinească condițiile de autorizare sanitară, de funcționare și de competență prevăzute de lege.

Art. 3. — (1) În raport cu gradul de specializare a personalului medico-sanitar și cu dotarea cu mijloace de investigații și tratament, spitalele publice asigură pregătirea studenților și elevilor din învățământul superior medico-farmaceutic și mediu sanitar, specializarea și formarea continuă a personalului medico-sanitar, precum și desfășurarea unor activități de cercetare științifică medicală. Spitalele private pot desfășura astfel de activități, în condițiile mai sus menționate, în mod opțional.

(2) Pregătirea studenților și a elevilor în spitale este admisă atât pentru cei din învățământul de stat, cât și pentru cei din învățământul privat, autorizat provizoriu sau acreditat, potrivit legii.

(3) Aceste activități se desfășoară conform contractului, pe perioadă determinată, încheiat de spital cu unitățile de învățământ respective, pe baza metodologiei elaborate de către Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale și de Colegiul Medicilor din România.

Art. 4. — Spitalul răspunde, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate pacienților, inclusiv din culpa medicală, stabilite de către organele competente.

CAPITOLUL II

Organizarea spitalelor

Art. 5. — (1) Spitalele pot fi organizate, în raport cu specificul patologiei, în spitale generale sau spitale de specialitate și pot avea în structura lor secții distincte pentru tratamentul și îngrijirea bolnavilor cu afecțiuni acute și afecțiuni cronice.

(2) Secțiile pentru cazurile de bolnavi acuti sau pentru cazurile de bolnavi cronici pot funcționa în regim de spitalizare continuă sau discontinuă.

Art. 6. — Spitalele pot avea în componența lor structuri care acordă servicii ambulatorii de specialitate.

Art. 7. — (1) După autorizarea sanitară de funcționare a spitalelor acestea intră, în mod obligatoriu, în procesul de acreditare, care se va derula până la o dată limită stabilită de către Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor.

(2) Acreditarea garantează funcționarea spitalelor la un standard corespunzător complexității serviciilor medicale, certificând calitatea serviciilor.

(3) Acreditarea se acordă de către Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor pe baza criteriilor de evaluare aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(4) Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor este alcătuită din reprezentanți desemnați, după cum urmează: 2 reprezentanți din partea Ministerului Sănătății, 2 reprezentanți din partea Colegiului Medicilor din România,

2 reprezentanți ai Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și un reprezentant al Asociației Spitalelor din România.

(5) În cazul în care un spital nu mai întrunește criteriile prevăzute la alin. (3), acreditarea se retrage de către Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor.

Art. 8. — Spitalele se ierarhizează, cu prilejul acreditării, în raport cu competența profesională a personalului, cu gradul de dotare și cu alte criterii stabilite de către Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor.

Art. 9. — Înființarea, reorganizarea sau desființarea spitalelor se face cu avizul Ministerului Sănătății.

Art. 10. — Spitalele se structurează, funcționează și se conduc distinct, pe următoarele activități:

- a) diagnostic și terapie;
- b) îngrijire a bolnavului;
- c) management.

Art. 11. — (1) Spitalul public este condus de către un consiliu de administrație alcătuit din 3—7 membri, numit de către proprietar.

(2) Conducerea executivă a spitalului este alcătuită din:

- a) director general;
- b) director medical, obligatoriu este medic;
- c) director de îngrijiri, asistenta coordonatoare a îngrijirilor din spital;
- d) director administrativ, financiar-contabil.

(3) Conducerea executivă a spitalului se face pe bază de contract de administrare pe termen limitat. Funcțiile directoriale se obțin prin concurs, susținut în prezența membrilor consiliului de administrație. Criteriile de eligibilitate, condițiile generale de organizare a concursului, precum și prevederile-cadru ale contractului de administrare se elaborează de către Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor.

(4) În unitățile spitalicești care au și structuri organizatorice de cercetare științifică, precum și atribuții de coordonare a programelor naționale de sănătate, structura consiliului de administrație și, respectiv, a conducerii executive se adaptează corespunzător specificului fiecărei unități.

Art. 12. — Spitalul are obligația să înregistreze, să stocheze, să prelucreze și să transmită informațiile legate de activitatea de îngrijire, conform normelor elaborate de către Ministerul Sănătății.

CAPITOLUL III

Finanțarea spitalelor

Art. 13. — Spitalele publice și private funcționează pe principiul autonomiei financiare, elaborează și execută bugete proprii de venituri și cheltuieli.

Art. 14. — (1) Finanțarea spitalelor publice și private se asigură din veniturile realizate în raport cu serviciile medicale furnizate pe baza contractelor încheiate cu casele de asigurări de sănătate, de la bugetul de stat, de la bugetele locale, din asocieri investiționale în profil medical sau medico-social, din donații și sponsorizări, precum și din veniturile obținute de la persoanele fizice și juridice, în condițiile legii.

(2) De la bugetul de stat se asigură finanțarea unor programe naționale de sănătate, realizarea de construcții noi, efectuarea unor reparații capitale, precum și dotarea cu echipamente medicale de înaltă performanță.

Art. 15. — Condițiile de contractare a serviciilor medicale furnizate de spital și tarifele acestora se stabilesc în contractul-cadru, potrivit legii.

Art. 16. — (1) Serviciile medicale furnizate de către spital se stabilesc prin contractul care se încheie între spital și casa de asigurări de sănătate sau alți contractanți.

(2) Pentru spitalele care lucrează în sistemul de asigurări de sănătate, contractul-cadru pentru serviciile medicale furnizate de către acestea se elaborează de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate și de Colegiul Medicilor din România, cu avizul Ministerului Sănătății, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 17. — (1) Personalul încadrat în unitățile sanitare va fi plătit după cum urmează:

a) valoarea corespunzătoare salariului minim pe economie, din bugetul de stat;

b) la salariul minim se adaugă veniturile realizate din contractele încheiate cu casa de asigurări de sănătate.

(2) Salarizarea personalului din spitalele private se stabilește prin negociere între părți.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 18. — Ministerul Sănătății va lua măsuri pentru reorganizarea spitalelor publice existente, în conformitate cu

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 30 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ANDREI IOAN CHILIMAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ULM NICOLAE SPINEANU

București, 27 iulie 1999.
Nr. 146.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind organizarea, funcționarea și finanțarea spitalelor

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind organizarea, funcționarea și finanțarea spitalelor și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 26 iulie 1999.
Nr. 275.

prevederile prezentei legi, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a acesteia.

Art. 19. — (1) Imobilele aflate în administrarea unor spitale publice, care se reorganizează și devin disponibile, pot fi vândute, închiriate sau concesionate, după caz, în condițiile legii, unor persoane fizice sau juridice, în scopul organizării și funcționării unor spitale private sau pentru alte forme de asistență medicală. Criteriile pe baza cărora vor putea fi vândute, închiriate sau concesionate imobilele disponibile se stabilesc de către Comisia națională paritară, formată din reprezentanți ai Ministerului Sănătății și ai Colegiului Medicilor din România.

(2) De același regim beneficiază și bunurile mobile aflate în proprietatea spitalului public.

(3) Sumele obținute în urma închirierii, vânzării sau concesionării imobilelor și a aparaturii medicale existente constituie venit care se include în bugetele locale și se pune în întregime la dispoziție direcțiilor județene de sănătate publică, respectiv a municipiului București, numai în scopul achiziționării de aparatură medicală pentru spitalele publice reorganizate.

Art. 20. — Prevederile prezentei legi se aplică și spitalelor care aparțin ministerelor cu rețele sanitare proprii.

Art. 21. — (1) Dispozițiile prezentei legi intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe aceeași dată se abrogă art. 25—30 din Legea nr. 3/1978 privind asigurarea sănătății populației, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 54 din 10 iulie 1978, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind aprobarea Ordonanței de urgență
a Guvernului nr. 62/1998 pentru modificarea și completarea
Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62 din 28 decembrie 1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 30 decembrie 1998, cu următoarele modificări și completări:

— **La articolul I punctul 7, articolul 22 alineatul 1 va avea următorul cuprins:**

„Taxa asupra mijloacelor de transport pe apă, care aparțin contribuabililor, se stabilește anual, pentru fiecare mijloc de transport în parte, după cum urmează:

	<u>— lei/an —</u>
— luntre, bărci fără motor, folosite pentru uz și agrement personal	4.000
— bărci fără motor, folosite în alte scopuri	28.000
— bărci cu motor	80.000
— bacuri, poduri plutitoare	60.000
— șalupe	160.000
— iahturi	2.000.000
— remorchere și împingătoare:	
până la 500 CP	200.000
501—2.000 CP	400.000
2.001—4.000 CP	600.000
peste 4.000 CP	800.000
— vapoare pentru fiecare 1.000 tdw sau fracțiune de tdw	200.000
— ceamuri, șlepuri și barje fluviale, în funcție de capacitatea de încărcare:	
până la 1.500 tone	200.000
1.501—3.000 tone	300.000
peste 3.000 tone	500.000“

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 28 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
PAULA IVĂNESCU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ULM NICOLAE SPINEANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 26 iulie 1999.
Nr. 278.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 101/1998 privind reglementarea plății unor tarife pentru serviciile prestate de Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie și oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 101 din 27 august 1998 privind reglementarea plății unor tarife pentru serviciile prestate de Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie și oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie, emisă în temeiul art. 1 pct. 4 lit. m) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 28 august 1998, cu următoarele modificări:

1. La articolul 1, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 28 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
PAULA IVĂNESCU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ULM NICOLAE SPINEANU

București, 28 iulie 1999.
Nr. 150.

„(3) Sumele încasate potrivit dispozițiilor alin. (2) se varsă la Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie într-un fond special, constituit potrivit legii.“

2. Articolul 2 se abrogă.

3. La articolul 3, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Oficiului Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie, ale oficiilor județene de cadastru, geodezie și cartografie și al municipiului București se asigură din fondul special constituit din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat, potrivit legii.“

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea
Ordonanței Guvernului nr. 101/1998 privind reglementarea
plății unor tarife pentru serviciile prestate
de Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie
și oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 101/1998 privind reglementarea plății unor tarife pentru serviciile prestate de Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie și oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 26 iulie 1999.
Nr. 281.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997
pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36 din 10 iulie 1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 14 iulie 1997, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul I, după punctul 1 se introduce punctul 1¹ cu următorul cuprins:

„1¹. **La articolul 5, după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:**

(3) Statul promovează principiile educației permanente.“

2. La articolul I punctul 2, articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Învățământul obligatoriu este de 9 clase. Frecventarea obligatorie a învățământului de 9 clase, forma de zi, încetează la vârsta de 17 ani.“

3. La articolul I punctul 4, articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — (1) Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. Acesta se desfășoară, în condițiile prezentei legi, și în limbile minorităților naționale, precum și în limbi de circulație internațională.

(2) În fiecare localitate se organizează și funcționează unități, clase sau formații de studiu cu limba de predare română și, după caz, cu predarea în limbile minorităților naționale ori se asigură școlarizarea în limba maternă în cea mai apropiată localitate în care este posibil.

(3) Învățarea în școală a limbii române, ca limbă oficială de stat, este obligatorie pentru toți cetățenii români, indiferent de naționalitate. Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul necesar de ore și, totodată, se vor asigura condițiile care să permită însușirea limbii oficiale de stat.

(4) Atât în învățământul de stat, cât și în cel particular documentele școlare și universitare, oficiale, nominalizate prin ordinul ministrului educației naționale, se întocmesc în limba română. Celelalte înscrisuri școlare și universitare pot fi redactate în limba de predare.

(5) Unitățile și instituțiile de învățământ pot efectua și emite, la cerere, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri școlare și universitare proprii.“

4. La articolul I punctul 5, articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — (1) Planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional includ Religia ca disciplină

școlară, parte a trunchiului comun. Elevul, cu acordul părinților sau al tutorelui legal instituit, alege pentru studiu religia și confesiunea.

(2) La solicitarea scrisă a părinților sau a tutorelui legal instituit, elevul poate să nu frecventeze orele de religie. În acest caz, situația școlară se încheie fără această disciplină. În mod similar se procedează și pentru elevul căruia, din motive obiective, nu i s-au asigurat condițiile pentru frecventarea orelor la această disciplină.

(3) Cultele recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației Naționale organizarea unui învățământ teologic specific pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului gimnazial sau liceal, după caz, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial reactualizat. Înființarea și funcționarea acestui învățământ se fac potrivit legii.

(4) Cultele recunoscute de stat au dreptul de a înființa și administra propriile unități și instituții de învățământ particular, conform legii.

(5) Curriculumul specific învățământului preuniversitar teologic se elaborează de către cultul respectiv, se avizează de către Secretariatul de Stat pentru Culte și se aprobă de către Ministerul Educației Naționale. Curriculumul învățământului preuniversitar particular, organizat de culte, altul decât cel teologic, se elaborează și se aprobă conform legii. Pentru învățământul superior curriculumul se elaborează și se aprobă potrivit legii.“

5. La articolul I, după punctul 5 se introduc punctele 5¹ și 5² cu următorul cuprins:

„5¹. **Alineatul (1) al articolului 10 va avea următorul cuprins:**

Art. 10. — (1) Rețeaua unităților învățământului de stat este organizată și aprobată de către Ministerul Educației Naționale, în colaborare și cu sprijinul administrației publice locale, în concordanță cu dinamica demografică și cu necesitățile de formare profesională, actuale și de perspectivă. Rețeaua instituțiilor învățământului de stat este organizată de către Ministerul Educației Naționale, conform legii.

5². **Alineatul (3) al articolului 12 va avea următorul cuprins:**

(3) Ministerul Educației Naționale, consultând factorii interesați în organizarea unor forme și tipuri specifice de învățământ, răspunde de elaborarea curriculumului: planuri de învățământ, programe și manuale școlare pentru învățământul preuniversitar. În învățământul superior curriculumul se stabilește conform autonomiei universitare și standardele naționale.“

6. La articolul I punctul 6, articolul 14 va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — (1) În sistemul național de învățământ, de stat și particular, pot fi inițiate și organizate alternative educaționale, cu acordul Ministerului Educației Naționale, conform legii.

(2) Evaluarea și acreditarea alternativelor educaționale se fac de către Ministerul Educației Naționale, potrivit legii.“

7. La articolul I punctul 7, alineatele (5), (8), (10), (11) și (13) ale articolului 15 vor avea următorul cuprins:

„(5) Sistemul național de învățământ cuprinde:
a) învățământul preșcolar: grupa mică; grupa mijlocie; grupa mare, pregătitoare pentru școală;
b) învățământul primar: clasele I—IV;
c) învățământul secundar: învățământul gimnazial, secundar inferior, clasele V—IX; învățământul liceal, secundar superior, clasele X—XII/XIII; învățământul profesional: anii I—II/III;

d) învățământul postliceal;
e) învățământul superior: învățământul universitar și învățământul postuniversitar;
f) educația permanentă.

(8) Formele de organizare a învățământului sunt: învățământ de zi, seral, cu frecvență redusă și învățământ la distanță.

(10) Învățământul obligatoriu, care cuprinde învățământul primar și gimnazial, este învățământ de zi. În mod excepțional, învățământul gimnazial se poate organiza și ca învățământ seral, cu frecvență redusă sau la distanță, pentru persoanele care au depășit, cu mai mult de 2 ani, vârsta corespunzătoare clasei.

(11) În sistemul de învățământ pot funcționa unități-pilot, experimentale și de aplicație.

(13) În cadrul sistemului național de învățământ, sub coordonarea și controlul Ministerului Educației Naționale, se pot înființa și pot funcționa, conform legii, structuri de învățământ organizate prin cooperare între unități și instituții din țară și din străinătate, pe baza unor acorduri interguvernamentale.“

8. La articolul I, după punctul 7 se introduc punctele 7¹—7³ cu următorul cuprins:

„7¹. **Alineatul (1) al articolului 16 va avea următorul cuprins:**

Art. 16. — (1) Sistemul național de învățământ are caracter deschis. În învățământul preuniversitar trecerea elevilor de la o unitate școlară la alta, de la un profil la altul și de la o filieră la alta este posibilă în condițiile stabilite prin regulament al Ministerului Educației Naționale. În învățământul superior, caracterul deschis este asigurat prin Carta Universitară.

7². **Alineatele (1) și (4) ale articolului 20 vor avea următorul cuprins:**

Art. 20. — (1) Învățământul primar se organizează ca învățământ de zi și funcționează, de regulă, cu program de dimineață, în cadrul școlilor cu clasele I—IV, I—IX sau I—XII/XIII.

(4) Ministerul Educației Naționale poate aproba organizarea unor clase constituite din copii care, din diferite motive, nu au absolvit până la vârsta de 14 ani primele patru clase ale învățământului obligatoriu.

7³. **Articolul 21 va avea următorul cuprins:**

Art. 21. — Învățământul gimnazial funcționează în cadrul școlilor cu clasele I—IX, I—XII/XIII sau XII/XIII, după caz.“

9. La articolul I punctul 8, alineatul (1) al articolului 22 va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — (1) Studiile gimnaziale se încheie cu susținerea unui examen național de capacitate, structurat pe baza unei metodologii elaborate de către Ministerul Educației Naționale și dată publicității până la data începerii anului școlar, la Limba și literatura română, Matematică și la o probă din Istoria românilor sau Geografia României. Elevii aparținând minorităților naționale, care frecventează cursurile gimnaziale în limba maternă, susțin și o probă la limba și literatura maternă.“

10. La articolul I, după punctul 8 se introduce punctul 8¹ cu următorul cuprins:

„8¹. **Articolul 23 va avea următorul cuprins:**

Art. 23. — (1) Învățământul liceal cuprinde clasele X—XII/XIII, învățământ de zi, și clasele X—XIII/XIV, învățământ seral, cu frecvență redusă sau la distanță.

(2) Rețeaua liceelor de stat este aprobată de către Ministerul Educației Naționale, la propunerea inspectoratelor școlare, cu consultarea altor factori interesați, și ca rezultat al evaluării instituționale realizate de către Comisia Națională de Evaluare Instituțională. Rețeaua se publică înaintea examenului de capacitate; numărul de locuri și de clase se aprobă anual, în funcție de cerințele locale și naționale.

(3) Învățământul liceal seral, cu frecvență redusă și la distanță poate funcționa, în condițiile legii, în unități de învățământ stabilite de inspectoratele școlare.“

11. La articolul I punctul 9, articolul 24 va avea următorul cuprins:

„Art. 24. — (1) Învățământul liceal funcționează, de regulă, cu următoarele filiere și profiluri:

- a) filiera teoretică cu profilurile umanist și real;
- b) filiera tehnologică cu profilurile tehnic, servicii, exploatarea resurselor naturale și protecția mediului;
- c) filiera vocațională cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

(2) Liceele se organizează cu unul sau mai multe profiluri. În cadrul acestor profiluri se pot organiza, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale, clase cu specializări mai restrânse și clase speciale pentru elevi cu aptitudini și performanțe excepționale.

(3) La liceele care, pe lângă diploma de bacalaureat, eliberează și certificat de competențe profesionale, durata studiilor poate fi de 4 ani și este stabilită de către Ministerul Educației Naționale.

(4) Ministerul Educației Naționale poate restructura profilurile și specializările în raport cu dinamica profesiilor și ocupațiilor de pe piața forței de muncă.“

12. La articolul I punctul 10, articolul 25 va avea următorul cuprins:

„Art. 25. — (1) Admiterea elevilor în învățământul liceal se face pe baza criteriilor stabilite prin metodologia elaborată de către Ministerul Educației Naționale, care se dă publicității la începutul anului școlar precedent admiterii.

(2) La admiterea în învățământul liceal se pot înscrie absolvenții învățământului gimnazial, cu certificat de capacitate.

(3) Înscrierea la admiterea în învățământul liceal, cursuri de zi, se poate face în primii 2 ani de la absolvirea gimnaziului, dacă la data începerii anului școlar elevul nu a depășit vârsta de 18 ani.“

13. La articolul I punctul 11, articolul 26 va avea următorul cuprins:

„Art. 26. — (1) Studiile liceale se încheie cu un examen național de bacalaureat, diversificat în funcție de filieră, profil, specializare și de opțiunea elevului.

(2) Examenul național de bacalaureat constă în susținerea a două, respectiv, trei probe comune și a trei probe diferențiate, în funcție de filieră și de profil.

A. Probele comune sunt:

- a) Limba și literatura română, scris și oral;
- b) una dintre limbile moderne de circulație internațională studiate în liceu;
- c) limba maternă, scris și oral, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale; limba și literatura într-o limbă de circulație internațională, pentru elevii care au urmat studiile liceale cu limba de predare în limba de circulație internațională respectivă.

B. Probele de examen, diferențiate în funcție de filieră, profil, specializare și de opțiunea elevului, sunt:

Filiera teoretică

- a) Profil umanist:
 1. Istorie sau Geografie;
 2. o probă la alegere din aria curriculară, corespunzător specializării;

3. o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior;

b) Profil real:

1. Matematică;
2. o probă la alegere din aria curriculară, corespunzător specializării;
3. o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior.

Filiera tehnologică

- a) Matematică, pentru toate profilurile și specializările;
- b) o probă la alegere din aria curriculară „tehnologii“, în funcție de specializarea aleasă de elev;
- c) o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele alese anterior.

Filiera vocațională

- a) Istorie sau Geografie ori o disciplină socioumană, respectiv Matematică sau Științe, în funcție de profil;
- b) o probă la alegere din ariile curriculare specifice profilului și specializării; ariile curriculare sunt stabilite de comun acord de către Ministerul Educației Naționale și ministerele interesate;
- c) o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele alese anterior.

(3) Pentru filierele tehnologică și vocațională studiile liceale se pot încheia și cu un examen de certificare a competențelor profesionale, separat de examenul de bacalaureat, în condițiile legii.

(4) Lista cuprinzând probele de examen, conținutul programelor și modul de desfășurare a bacalaureatului și a examenului de certificare a competențelor profesionale se stabilesc prin metodologie, aprobată de către Ministerul Educației Naționale, și se dau publicității până la data începerii anului școlar precedent examenului.

(5) La întocmirea listei cuprinzând probele de examen și la stabilirea conținutului programelor de bacalaureat pot fi consultate și instituțiile de învățământ superior.

(6) În cazul întreprinderii studiilor se recunoaște fiecare an școlar promovat. La cerere, se eliberează un document de certificare a studiilor efectuate.“

14. La articolul I, punctul 12 se abrogă.

15. La articolul I, după punctul 11 se introduc punctele 11¹—11³ cu următorul cuprins:

„11¹. **Alineatele (2), (5) și (6) ale articolului 27 vor avea următorul cuprins:**

(2) În decursul unui an școlar se organizează două sesiuni de bacalaureat. Rezultatele examenului de bacalaureat sunt publice.

(5) Candidații proveniți din învățământul de stat pot susține examenul de bacalaureat și examenul de certificare a competențelor profesionale, fără taxă, de cel mult două ori. Prezentările ulterioare la aceste examene sunt condiționate de achitarea unor taxe stabilite de către Ministerul Educației Naționale, potrivit legii.

(6) La fiecare prezentare candidații susțin examenul de bacalaureat integral.

11². **Alineatul (1) al articolului 28 va avea următorul cuprins:**

Art. 28. — (1) În urma promovării examenului de bacalaureat absolventului i se eliberează diploma de bacalaureat. Eliberarea certificatului de competențe profesionale nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

11³. **Alineatul (3) al articolului 30 va avea următorul cuprins:**

(3) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare se elaborează și se aprobă de către Ministerul Educației Naționale, cu consultarea factorilor interesați, pe baza standardelor de pregătire profesională și, după caz, a standardelor ocupaționale.“

16. La articolul I, punctul 13 devine 12, iar alineatele (2) și (3) ale articolului 31 vor avea următorul cuprins:

„(2) Durata studiilor în școlile profesionale este de 2—3 ani.

(3) Admiterea în școlile profesionale se face pe bază de probe stabilite de unitățile de învățământ respective, cu consultarea factorilor interesați. Conținutul probelor de admitere se stabilește de unitățile de învățământ.“

17. La articolul I, după punctul 12 se introduc punctele 12¹—12³ cu următorul cuprins:

„12¹. **Articolul 32 va avea următorul cuprins:**

Art. 32. — Școlile profesionale organizează, la cererea factorilor interesați, pe bază de contract, cursuri de calificare și de conversie profesională, cu respectarea standardelor ocupaționale.

12². **Alineatele (1)—(3) ale articolului 33 vor avea următorul cuprins:**

Art. 33. — (1) La școlile de ucenici se pot înscrie absolvenții de gimnaziu, cu sau fără certificat de capacitate. Pregătirea prin școlile de ucenici vizează însușirea unor deprinderi preponderent practice, conforme standardelor ocupaționale.

(2) Durata studiilor în școlile de ucenici este de 1—2 ani. Structura anului școlar este adaptată specificului pregătirii în meserie.

(3) Școlile de ucenici funcționează, de regulă, în cadrul școlilor profesionale sau al grupurilor școlare. La cererea factorilor interesați, ucenicia se poate efectua și direct la locul de muncă al întreprinzătorilor privați, potrivit reglementărilor stabilite de către Ministerul Educației Naționale.

12³. **Articolul 34 va avea următorul cuprins:**

Art. 34. — (1) Cursurile școlii profesionale se încheie cu examen de absolvire. Pregătirea prin școlile de ucenici se încheie cu susținerea unei probe practice pentru certificarea pregătirii profesionale.

(2) Sistemul de certificare a pregătirii prin învățământul profesional se organizează în baza reglementărilor comune ale Ministerului Educației Naționale și ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale.“

18. La articolul I, punctul 14 devine punctul 13, iar articolul 36 va avea următorul cuprins:

„Art. 36. — (1) Elevii învățământului profesional cu certificat de capacitate pot urma, în paralel, studiile liceale la forma de învățământ seral, învățământ cu frecvență redusă sau învățământ la distanță, în urma admiterii, în condițiile prezentei legi.

(2) Absolvenții școlilor profesionale pot urma studiile liceale, în urma admiterii, în condițiile prezentei legi. Acestora li se poate recunoaște parțial pregătirea dobândită în școala profesională, conform metodologiei elaborate de către Ministerul Educației Naționale.“

19. La articolul I, după punctul 13 se introduc punctele 13¹—13⁸ cu următorul cuprins:

„13¹. **Articolul 38 va avea următorul cuprins:**

Art. 38. — În învățământul de artă și în învățământul sportiv:

a) școlarizarea se realizează, de regulă, începând cu clasele primare;

b) probele de admitere cuprind testarea aptitudinilor specifice;

c) planurile-cadru de învățământ sunt adaptate profilului;

d) studii disciplinelor de specialitate se realizează pe grupe sau individual, potrivit criteriilor stabilite de către Ministerul Educației Naționale;

e) examenul de capacitate include și o probă practică, specifică domeniului artistic sau sportiv studiat;

f) programele școlare pentru învățământul liceal de artă și învățământul liceal sportiv respectă obiectivele stabilite pentru profilul respectiv.

13². **Articolul 39 va avea următorul cuprins:**

Art. 39. — Pentru fiecare profil al învățământului de artă și al învățământului sportiv se eliberează certificat de capa-

cite, respectiv diplomă de bacalaureat, care atestă specialitatea absolvită. Pentru anumite specializări pot fi eliberate și certificate de competențe profesionale.

13³. **La articolul 41 se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:**

(3) Învățământul special primar și gimnazial este obligatoriu și are durata, după caz, de 9 sau 10 ani.

13⁴. **Alineatul (2) al articolului 42 va avea următorul cuprins:**

(2) Învățământul special este organizat ca învățământ de zi. În cazuri deosebite acesta se poate organiza și sub alte forme.

13⁵. **Articolul 44 va avea următorul cuprins:**

Art. 44. — Învățământul special dispune de planuri de învățământ, programe școlare, manuale și metodologii didactice alternative, elaborate în funcție de tipul și gradul handicapului și aprobate de către Ministerul Educației Naționale.

13⁶. **Alineatul (3) al articolului 45 va avea următorul cuprins:**

(3) Copiii cu cerințe educative speciale, care nu au putut fi reorientați spre învățământul de masă, inclusiv în clase speciale, continuă procesul de educație în unități ale învățământului special primar, gimnazial, profesional, liceal și postliceal, diferențiat după tipul și gradul handicapului.

13⁷. **Articolul 48 va avea următorul cuprins:**

Art. 48. — (1) Protecția copilului aflat în dificultate este realizată conform legii.

(2) Stabilirea conținuturilor educative ale activităților specifice, a metodelor didactice, formarea, pregătirea și perfecționarea personalului responsabil cu instrucția și educația în cadrul centrelor de plasament și de primire a copilului, din cadrul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, sunt de competența Ministerului Educației Naționale.

13⁸. **Alineatele (1) și (3) ale articolului 51 vor avea următorul cuprins:**

Art. 51. — (1) Învățământul postliceal de stat se organizează de către Ministerul Educației Naționale, din proprie inițiativă sau la cererea agenților economici și a altor instituții interesate.

(3) Școlarizarea în cadrul acestui tip de învățământ este finanțată de solicitanți, persoane fizice sau juridice, prin contract încheiat cu unitatea de învățământ care asigură școlarizarea.“

20. La articolul I, punctul 15 devine punctul 14, iar articolul 52 va avea următorul cuprins:

„Art. 52. — (1) Admiterea în învățământul postliceal se face în conformitate cu criteriile generale stabilite de către Ministerul Educației Naționale, pe baza unei metodologii elaborate de unitatea de învățământ, cu consultarea factorilor interesați.

(2) Au dreptul să se înscrie în învățământul postliceal, în condițiile alin. (1), absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat.

(3) Numărul de locuri pentru învățământul postliceal de stat se stabilește în condițiile art. 51 alin. (3), se aprobă de inspectoratul școlar și se comunică Ministerului Educației Naționale.“

21. La articolul I, după punctul 14 se introduc punctele 14¹ și 14² cu următorul cuprins:

„14¹. **Articolul 53 va avea următorul cuprins:**

Art. 53. — (1) Învățământul postliceal se încheie cu examen de absolvire, reglementat de către Ministerul Educației Naționale prin metodologie specifică, elaborată cu consultarea factorilor interesați.

(2) Promovarea examenului de absolvire dă dreptul la obținerea unui certificat de competențe profesionale.

(3) În cazul nepromovării examenului de absolvire, acesta mai poate fi susținut, în oricare altă sesiune, cu acoperirea cheltuielilor de examinare de către absolvenți.

14². Articolul 55 va avea următorul cuprins:

Art. 55. — (1) Învățământul superior se realizează prin instituții de învățământ: universități, institute, academii de studii și școli de studii postuniversitare.

(2) Misiunea instituțiilor de învățământ superior este de învățământ și de cercetare sau numai de învățământ.“

22. La articolul I, punctul 16 devine punctul 15, iar articolul 56 va avea următorul cuprins:

„Art. 56. — (1) Înființarea instituțiilor de învățământ superior se face prin lege, în baza procedurilor prevăzute de Legea nr. 88/1993.

(2) Înființarea și funcționarea facultăților, a colegiilor și specializărilor universitare se fac potrivit legii.

(3) Înființarea departamentelor universitare se aprobă de către senatele universitare.

(4) Înființarea departamentelor universitare pentru pregătirea personalului didactic se aprobă de către Ministerul Educației Naționale, la propunerea senatelor universitare.“

23. La articolul I, după punctul 15 se introduce punctul 15¹ cu următorul cuprins:**„15¹. Articolul 58 va avea următorul cuprins:**

Art. 58. — (1) Învățământul universitar de stat este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă, conform legii.

(2) În învățământul universitar de stat gratuit se percep taxe pentru: depășirea duratei de școlarizare prevăzute de lege, admiteri, înmatriculări, reînmatriculări, repetarea examenelor și a altor forme de verificare, care depășesc prevederile planurilor de învățământ. De asemenea, se pot percepe taxe și pentru activități neincluse în planul de învățământ, conform metodologiei aprobate de senatul universitar.

(3) Cuantumul taxelor și scutirea de la plata acestora se stabilesc de către senatele universitare.“

24. La articolul I, punctul 17 devine punctul 16, iar alineatele (1)–(3) ale articolului 59 vor avea următorul cuprins:

„Art. 59. — (1) Pot participa la admiterea în învățământul universitar absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat. Organizarea admiterii este de competența fiecărei instituții de învățământ superior, pe baza criteriilor generale stabilite de către Ministerul Educației Naționale. Admiterea se poate organiza în două sesiuni.

(2) Absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat, care au obținut în unul din ultimii doi ani de studii distincții la olimpiade școlare internaționale, concursuri artistice sau sportive de nivel continental, mondial sau olimpic, au dreptul de a se înscrie în învățământul universitar fără susținerea admiterii.

(3) Absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat care au obținut, în cel puțin unul din ultimii doi ani de studii, premii la olimpiade școlare, concursuri artistice sau sportive, de nivel național sau pe grupe de țări, pot fi admiși în învățământul universitar, conform criteriilor generale stabilite de către Ministerul Educației Naționale și criteriilor specifice elaborate de senatele universitare.“

25. La articolul I, punctul 18 se abrogă.**26. La articolul I, punctul 19 devine punctul 17, iar articolul 60 va avea următorul cuprins:**

„Art. 60. — (1) Activitatea didactică se poate organiza în următoarele forme: de zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță. Formele de învățământ seral, cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate de către instituțiile de învățământ superior care au cursuri de zi.

(2) Durata studiilor în învățământul universitar seral și în cel cu frecvență redusă este mai mare cu un an decât cea prevăzută pentru învățământul de zi. Durata studiilor în învățământul universitar la distanță se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

(3) Diplomele și certificatele de studii eliberate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile legii, pentru aceeași specializare, sunt echivalente, indiferent de forma de învățământ absolvită.

(4) Nomenclatorul specializărilor și al grupelor de specializări se stabilește de către Ministerul Educației Naționale împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu consultarea Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, a instituțiilor de învățământ superior și a altor factori interesați.

(5) Absolvenții cu diplomă de licență pot urma o a doua specializare, în condițiile stabilite în Carta universitară.

(6) Absolvenții cu diplomă ai colegiilor universitare pot urma o a doua specializare în cadrul învățământului universitar de scurtă durată, în condițiile stabilite în Carta universitară.“

27. La articolul I, după punctul 20, care devine punctul 18, se introduce punctul 18¹ cu următorul cuprins:**„18¹. Alineatul (3) al articolului 63 va avea următorul cuprins:**

(3) Absolvenții care nu au promovat examenul menționat la alin. (2) primesc, la cerere, un certificat de studii universitare de scurtă durată și o copie de pe foaia matricolă. Ei mai pot susține examenul de absolvire în oricare altă sesiune, cu acoperirea cheltuielilor de examinare stabilite de senatul universitar.“

28. La articolul I, punctul 21 devine punctul 19, iar articolul 65 va avea următorul cuprins:

„Art. 65. — (1) Absolvenții cu diplomă ai colegiilor universitare pot continua studiile în învățământul universitar de lungă durată, în cadrul profilului studiat inițial sau apropiat, în limita locurilor disponibile pentru anul universitar curent, stabilite de senatul instituției de învățământ superior primitoare. Criteriile de admitere se stabilesc de instituțiile de învățământ universitar de lungă durată, conform Cartei universitare.

(2) Candidații admiși vor susține examene de diferență stabilite de consiliile facultăților și vor fi înscriși în anul de studiu corespunzător examenelor recunoscute și celor promovate.“

29. La articolul I, punctul 22 devine punctul 20, iar articolul 66 va avea următorul cuprins:

„Art. 66. — Învățământul universitar de lungă durată se desfășoară în universități, institute și academii de studii, cu facultăți și specializări autorizate sau acreditate.“

30. La articolul I, după punctul 20 se introduc punctele 20¹ și 20² cu următorul cuprins:**„20¹. Alineatele (2), (4) și (6) ale articolului 67 vor avea următorul cuprins:**

(2) Studiile în învățământul universitar de lungă durată se încheie cu examen de licență sau de diplomă. Criteriile generale de organizare a examenului de licență și de diplomă se stabilesc de către Ministerul Educației Naționale, iar conținutul acestora și criteriile specifice, de către senatele universitare.

(4) Absolvenții care nu au promovat examenul de licență sau de diplomă primesc, la cerere, un certificat de studii universitare de lungă durată și copie de pe foaia matricolă. Ei mai pot susține examenul de licență sau de diplomă în oricare altă sesiune, cu acoperirea cheltuielilor de examinare stabilite de senatul universitar. Instituțiile de învățământ superior pot organiza cursuri speciale, în condițiile art. 58, pentru absolvenții proprii ori din alte instituții de învățământ superior, în vederea pregătirii pentru examenul de licență, respectiv de diplomă.

(6) Diplomele eliberate de instituțiile de învățământ universitar de lungă durată până în anul 1999 inclusiv sunt echivalente cu diplomele obținute în urma promovării examenului de licență, respectiv, de diplomă.

20². La articolul 67, după alineatul (5) se introduc alineatele (5¹) și (5²) cu următorul cuprins:

(5¹) Studiile în învățământul universitar cu o durată mai mare de 4 ani se încheie, după caz, cu examen de diplomă.

(5²) Absolvenții care au promovat acest examen primesc titlul de diplomat în specializarea urmată, în conformitate cu standardele internaționale.“

31. La articolul I, punctul 23 devine punctul 21, iar alineatele (1), (2) și (5) ale articolului 68 vor avea următorul cuprins:

„Art. 68. — (1) Studenții și absolvenții care optează pentru profesiunea didactică au obligația să absolva cursurile organizate de Departamentul pentru pregătirea personalului didactic.

(2) Departamentele pentru pregătirea personalului didactic funcționează în instituțiile de învățământ superior, pe bază de regulament, și au planuri de învățământ distincte, aprobate de senatul universității.

(5) Absolvenții învățământului universitar pot profesa în învățământ numai dacă au obținut certificatul de absolvire menționat la alin. (4) sau efectuează pregătirea prevăzută la alin. (1) în primii 3 ani de la angajare.“

32. La articolul I, punctul 24 devine punctul 22, iar articolul 70 va avea următorul cuprins:

„Art. 70. — (1) Învățământul postuniversitar asigură specializarea în domeniu sau extinderea și perfecționarea pregătirii atestate prin diplomă obținută la finalizarea studiilor universitare.

(2) Învățământul postuniversitar se organizează în instituții de învățământ superior și în școli de studii postuniversitare, acreditate în acest scop, și se realizează prin: studii aprofundate de specialitate, masterat, studii academice postuniversitare, doctorat, studii postuniversitare de specializare și cursuri de perfecționare postuniversitare.

(3) Înființarea structurilor de învățământ postuniversitar în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în acest scop se aprobă de către Ministerul Educației Naționale, la propunerea senatelor universitare.“

33. La articolul I, după punctul 22 se introduce punctul 22¹ cu următorul cuprins:

„22¹. Articolul 71 va avea următorul cuprins:

Art. 71. — (1) Admiterea în învățământul postuniversitar, cu excepția doctoratului, se face pe baza criteriilor generale aprobate de către Ministerul Educației Naționale și a criteriilor specifice aprobate de senatul instituției de învățământ superior.

(2) Admiterea, organizarea și desfășurarea doctoratului se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

(3) Numărul locurilor pentru învățământul postuniversitar se stabilește de:

a) Ministerul Educației Naționale, pentru cele finanțate de la bugetul de stat;

b) senatele universitare, pentru cele susținute prin taxe sau prin alte surse extrabugetare.“

34. La articolul I, punctul 25 devine punctul 23, iar articolul 72 va avea următorul cuprins:

„Art. 72. — (1) Studiile aprofundate au durata de două sau trei semestre și se fac în domeniul de specializare a diplomei obținute la finalizarea studiilor universitare de lungă durată.

(2) Studiile aprofundate se încheie cu o disertație. Absolvenții primesc diplomă de studii aprofundate.

(3) Studenții înmatriculați la studii aprofundate de specialitate pe locurile finanțate de la bugetul de stat beneficiază de gratuitatea studiilor, precum și de burse în conformitate cu prevederile legii.

(4) Studiile de masterat au durata de 2—4 semestre și integrează mai multe domenii de specializare, având rolul de a extinde competențele în aceste domenii. Studiile de masterat pot fi urmate de absolvenții cu diplomă obținută la finalizarea studiilor universitare de lungă durată, indiferent de profil sau de specializare.

(5) Masteratul se organizează în cadrul institutelor de învățământ superior sau în școli de studii postuniversitare, înființate ca instituții independente. Studenții înmatriculați la masterat pe locurile finanțate de la bugetul de stat beneficiază de gratuitatea studiilor, precum și de burse, în conformitate cu prevederile legii.

(6) Masteratul se încheie cu susținerea unei disertații. Absolvenții care au promovat disertația primesc diplomă de master.“

35. La articolul I, punctul 26 devine punctul 24, iar articolul 73 va avea următorul cuprins:

„Art. 73. — (1) Doctoratul este o formă superioară de învățământ și cercetare.

(2) Au dreptul să participe la concursul de admitere la doctorat absolvenții cu diplomă ai învățământului universitar de lungă durată.

(3) Conducătorii de doctorat pot fi profesori universitari titulari, asociați sau consultanți ori academicieni, având titlul de doctor. Dreptul de a conduce doctoratul este avizat nominal de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, la propunerea instituțiilor organizatoare, și este conferit prin ordin al ministrului educației naționale.

(4) Doctoratul este organizat, cu și fără frecvență, în instituțiile de învățământ superior aprobate de către Ministerul Educației Naționale, la propunerea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare.

(5) Doctoratul se încheie cu o teză susținută public și evaluată de către o comisie de specialiști aprobată de senatul instituției de învățământ superior organizatoare. Comisia este alcătuită dintr-un președinte, conducătorul de doctorat și din trei referenți oficiali, specialiști cu activitate științifică deosebită, cu titlu de doctor în domeniu, profesori universitari, conferențieri universitari, academicieni, cercetători științifici principali gradul I, din țară sau din străinătate, dintre care cel puțin 2 nu funcționează în instituția organizatoare a doctoratului. Pentru activitatea depusă referenții oficiali sunt plătiți potrivit normelor stabilite de către Ministerul Educației Naționale.

(6) Titlul științific de doctor se acordă de către instituția organizatoare și se confirmă de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, la propunerea comisiilor de specialitate. Pe baza ordinului ministrului educației naționale, instituția organizatoare eliberează diploma de doctor.“

36. La articolul I, după punctul 24 se introduc punctele 24¹—24³ cu următorul cuprins:

„24¹. Articolul 74 va avea următorul cuprins:

Art. 74. — (1) Școlile de studii academice postuniversitare, organizate ca instituții independente, în țară sau străinătate, oferă programe de pregătire cu durata de 2—4 semestre, la forma de învățământ de zi sau cu frecvență redusă, în vederea extinderii și perfecționării pregătirii atestate prin diploma de studii universitare de lungă durată.

(2) Studiile se finalizează cu susținerea unei disertații. Absolvenții primesc diploma de studii academice postuniversitare.

24². Articolul 75 va avea următorul cuprins:

Art. 75. — (1) Studiile postuniversitare de specializare pot fi urmate de absolvenții cu diplomă obținută la finalizarea studiilor de lungă durată. Durata studiilor, curriculumul și modalitatea de finalizare se aprobă de senatele universitare.

(2) Absolvenților li se eliberează diplomă de studii postuniversitare de specializare.

24³. Alineatele (1) și (3) ale articolului 76 vor avea următorul cuprins:

Art. 76. — (1) Cursurile postuniversitare de perfecționare pot fi urmate de absolvenții cu diplomă ai învățământului universitar de scurtă sau de lungă durată. Durata cursurilor, programul de pregătire și modalitatea de finalizare a studiilor se aprobă de senatul universitar.

(3) Absolvenții cursurilor postuniversitare de perfecționare primesc certificat de absolvire.

37. La articolul I, punctul 27 devine punctul 25.

38. La articolul I, punctul 28 devine punctul 26, iar articolul 82 va avea următorul cuprins:

„Art. 82. — (1) Veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ superior, realizate din contracte de cercetare științifică, de proiectare, de consultanță sau de expertiză, precum și din contracte pentru alte servicii științifice sau didactice, se evidențiază în conturi distincte, la bănci comerciale, în condițiile legii. Aceste venituri se utilizează, cu acordul responsabilului de contract și cu avizul rectorului, pentru dezvoltarea bazei materiale proprii de cercetare și de activități didactice, precum și pentru plata personalului care a executat contractul. Baza materială este constituită din obiecte ca: mijloace fixe, obiecte de inventar și materiale de orice fel. Aceste obiecte pot fi cumpărate în timpul desfășurării contractului sau după predarea lucrării și după încasarea banilor.

(2) Din veniturile prevăzute la alin. (1) se mai pot finanța următoarele categorii de cheltuieli: burse de cercetare și instruire, informare și documentare, taxe pentru participarea ca membru în organisme, organizații și instituții de profil, organizarea și/sau participarea la manifestări culturale științifice interne și internaționale, editarea de carte didactică și de specialitate.

(3) Veniturile realizate și neutilizate la finele anului se reportează, cu aceeași destinație, în anul următor.

39. La articolul I, după punctul 26 se introduce punctul 26¹ cu următorul cuprins:

„26¹. Articolul 86 va avea următorul cuprins:

Art. 86. — Departamentul constituie o structură subordonată instituției de învățământ superior sau, după caz, facultății, având funcții didactice, de cercetare științifică, de proiectare și de producție. Organizarea și funcționarea departamentelor se stabilesc de către senatele universitare.

40. La articolul I, punctul 29 devine punctul 27, iar articolul 88 va avea următorul cuprins:

„Art. 88. — (1) Instituțiile de învățământ superior sau componentele acestora au dreptul de a organiza și de a administra unități și centre de cercetare, centre pentru pregătirea resurselor umane, unități de producție, respectiv, de microproducție, loturi experimentale sau structuri instituționale, singure sau în colaborare cu persoane juridice.

(2) Instituțiile de învățământ superior au dreptul de a organiza, în colaborare cu instituții similare din țară și din

străinătate, programe de învățământ universitar și postuniversitar, conform metodologiei stabilite de către Ministerul Educației Naționale.

41. La articolul I, după punctul 30, care devine punctul 28, se introduce punctul 28¹ cu următorul cuprins:

„28¹. Alineatul (3) al articolului 92 va avea următorul cuprins:

(3) Autonomia universitară se realizează, în principal, prin:

a) stabilirea structurii interne a instituției de învățământ superior, conform legii;

b) programarea, organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățământ; stabilirea planurilor de învățământ și a programelor analitice în acord cu strategiile și cu standardele naționale ale dezvoltării învățământului superior; organizarea admiterii candidaților la studii și definirea criteriilor de evaluare a performanțelor academice și profesionale ale studenților;

c) proiectarea, organizarea și stabilirea formelor de învățământ postuniversitar, confirmate prin acreditarea programelor de studiu; stabilirea, împreună cu Ministerul Educației Naționale și cu alte autorități publice, agenți economici, organizații profesionale și patronale recunoscute la nivel național, a domeniilor în care se utilizează diplomele și certificatele proprii emise;

d) selectarea și promovarea personalului didactic ori ale celorlalte categorii de personal angajat, precum și stabilirea criteriilor de apreciere a activității didactice și științifice; acordarea titlurilor didactice, științifice și onorifice, în condițiile legii;

e) organizarea cercetării științifice și a documentării; organizarea activităților de editare și de tipărire; organizarea activităților audiovizuale; stabilirea programelor de cooperare cu alte instituții de învățământ superior și de cercetare, din țară și din străinătate;

f) eligibilitatea tuturor organismelor de conducere prin vot secret;

g) stabilirea necesității financiare și materiale; folosirea fondurilor și gestionarea lor, cu respectarea prevederilor legale; găsirea și stabilirea surselor suplimentare de venituri; organizarea și controlul serviciilor economico-gospodărești;

h) soluționarea problemelor sociale ale comunităților universitare; acordarea burselor de studiu și de cercetare, inclusiv a celor provenite din fonduri proprii;

i) organizarea de manifestări și activități științifice, culturale și sportive;

j) înființarea de fundații, conform legii; stabilirea și folosirea unor însemne și simboluri proprii;

k) asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul universitar.

42. La articolul I, punctul 31 devine punctul 29.

43. La articolul I, punctul 32 devine punctul 30, iar articolul 97 va avea următorul cuprins:

„Art. 97. — (1) Învățământul militar este învățământ de stat, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ liceal, învățământ postliceal pentru formarea maiștrilor militari și a subofițerilor, învățământ universitar pentru formarea ofițerilor și a altor specialiști, învățământ postuniversitar.

(2) Perfecționarea pregătirii cadrelor militare se realizează în instituții de învățământ distincte.

(3) Prevederile referitoare la învățământul militar preuniversitar se aplică în mod corespunzător și pentru învățământul preuniversitar din domeniul transporturilor.

44. La articolul I, punctul 33 devine punctul 31, iar alineatul (2) al articolului 106 va avea următorul cuprins:

„(2) Standardele corespund fiecărui criteriu și indică nivelurile minime obligatorii în procesul de evaluare. Aceste standarde sunt diferențiate în funcție de nivelul de învățământ și sunt stabilite de către Comisia de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, care se înființează și funcționează pe lângă Ministerul Educației Naționale, în baza regulamentului aprobat prin hotărârea a Guvernului.“

45. La articolul I, punctul 34 devine punctul 32, iar articolul 118 va avea următorul cuprins:

„Art. 118. — Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă, la toate nivelurile și formele de învățământ, precum și la tipurile de învățământ pentru care există o cerere suficientă, în condițiile legii.“

46. La articolul I, punctul 35 devine punctul 33, iar alineatele (1) și (2) ale articolului 120 vor avea următorul cuprins:

„Art. 120. — (1) Disciplina Limba română se predă în învățământul primar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă. În învățământul gimnazial disciplina Limba și literatura română se predă după programe școlare identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română și manuale specifice. În învățământul liceal disciplina Limba și literatura română se predă după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română.

(2) În învățământul primar cu predare în limbile minorităților naționale Istoria românilor și Geografia României se predau în aceste limbi după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română, cu obligația transcrierii și însușirii toponimiei și a numelor proprii românești în limba română. În învățământul gimnazial și liceal Istoria românilor și Geografia României se predau în limba română, după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predarea în limba română. Examinarea la Istoria românilor și Geografia României se face în limba de predare a acestora.“

47. La articolul I, punctul 36 devine punctul 34, iar articolul 122 va avea următorul cuprins:

„Art. 122. — În învățământul de stat profesional, liceal și postliceal de specialitate în care, la cerere și în condițiile legii, predarea se face în limba maternă la disciplinele de specialitate, este obligatorie însușirea terminologiei de specialitate și în limba română.“

48. La articolul I, punctul 37 devine punctul 35, iar articolul 123 va avea următorul cuprins:

„Art. 123. — (1) În cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat se pot organiza, în condițiile legii, la cerere, grupe, secții, colegii și facultăți cu predare în limbile minorităților naționale. În acest caz se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română. La cerere și prin lege se pot înființa instituții de învățământ superior multiculturale. Limbile de predare în aceste instituții de învățământ superior se stabilesc în cadrul legii de înființare.

(2) Se recunoaște dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a înființa și administra propriile instituții de învățământ superior particulare, conform legii.

(3) Se încurajează instituțiile de învățământ superior cu structuri și activități multiculturale pentru promovarea conviețuirii interetnice armonioase și integrării la nivel național și european.

(4) La toate formele de învățământ în limba română sau în limbile minorităților naționale se poate înscrie și pregăti orice cetățean român, indiferent de limba sa maternă și de limba în care a urmat studiile anterioare.“

49. La articolul I, punctul 38 devine punctul 36.

50. La articolul I, după punctul 36 se introduc punctele 36¹ și 36² cu următorul cuprins:

„36¹. **Articolul 127 va avea următorul cuprins:**

Art. 127. — (1) Conținutul învățământului preuniversitar este asigurat prin Curriculum Național. Curriculumul Național este ansamblul coerent al planurilor-cadru de învățământ, al programelor și al manualelor școlare din învățământul preuniversitar. Acest ansamblu cuprinde o componentă comună pentru toate școlile de același tip și o altă componentă aflată la decizia școlii.

(2) Planurile-cadru de învățământ cuprind disciplinele obligatorii, opționale și facultative, precum și numărul minim și maxim de ore aferent fiecăreia dintre acestea.

(3) Programele școlare stabilesc pentru fiecare disciplină din planul de învățământ obiectivele instructiv-educative și formative ale disciplinei și evidențiază conținuturile fundamentale de ordin teoretic, experimental și aplicativ, oferind orientări metodologice generale pentru realizarea acestora.

36². **Alineatele (1) și (3) ale articolului 128 vor avea următorul cuprins:**

Art. 128. — (1) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare pentru învățământul preuniversitar se elaborează de comisiile naționale de specialitate, fiind coordonate și avizate de Consiliul Național pentru Curriculum și se aprobă de către ministrul educației naționale.

(3) În unitățile de învățământ preuniversitar se pot utiliza manuale alternative. Cadrul didactic are dreptul de a recomanda elevilor un anumit manual, pe baza criteriilor stabilite de către Ministerul Educației Naționale.“

51. La articolul I, punctul 39 devine punctul 37, iar articolul 135 va avea următorul cuprins:

„Art. 135. — (1) Persoanele juridice sau fizice pot organiza, în cadrul sistemului de formare continuă, împreună cu unități sau instituții de învățământ ori separat, cursuri de calificare, perfecționare și conversie profesională a adulților, care oferă certificate de competență profesională recunoscute pe piața muncii.

(2) Persoanele juridice pot organiza cursurile prevăzute la alin. (1) numai dacă au prevăzut în statut aceste activități și sunt autorizate de către Ministerul Educației Naționale și, după caz, de Ministerul Muncii și Protecției Sociale sau de alte autorități publice, în baza criteriilor de evaluare stabilite prin regulament aprobat de cele două ministere, cu respectarea standardelor ocupaționale, conform legii. Persoanele fizice pot organiza asemenea activități numai în condițiile autorizării menționate.

(3) Modul de certificare a competențelor profesionale în cadrul sistemului de formare continuă se stabilește de către Ministerul Educației Naționale, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în concordanță cu standardele ocupaționale, potrivit legii.

(4) Pe perioada în care urmează cursuri de perfecționare a pregătirii profesionale personalul instituțiilor publice are dreptul la salariu de bază și la celelalte adaosuri la acesta. În cazul în care cursurile sunt organizate în altă localitate decât cea de domiciliu, personalul instituțiilor publice participant la acestea beneficiază și de drepturile

cuvénite, potrivit dispozițiilor legale, salariațiilor instituțiilor publice aflați în delegare.“

52. La articolul I, punctul 40 devine punctul 38, iar articolul 140 va avea următorul cuprins:

„Art. 140. — (1) Ministerul Educației Naționale se organizează și funcționează potrivit legii. Ministerul Educației Naționale, ca organ de specialitate, are răspunderea elaborării și aplicării politicii educaționale, în conformitate cu art. 2 din prezenta lege. Ministerul Educației Naționale are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și a resurselor umane din sfera educației și colaborează cu alte ministere implicate în dezvoltarea învățământului.

(2) Pentru exercitarea atribuțiilor sale Ministerul Educației Naționale constituie structuri de experți și se sprijină pe organisme consultative, la nivel național, alcătuite pe criterii de prestigiu profesional și moral: Consiliul Național pentru Reforma Învățământului, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior, Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, Consiliul Național al Bibliotecilor, Consiliul Național pentru Formare și Educație Continuă, comisiile naționale de specialitate pe discipline și structurile manageriale ale programelor de reformă. Componenta consiliilor și regulamentele lor de funcționare se aprobă prin ordin al ministrului educației naționale. În exercitarea atribuțiilor sale Ministerul Educației Naționale poate consulta, după caz, societățile științifice naționale ale cadrelor didactice, federațiile sindicale reprezentative la nivel de ramură, ca parteneri sociali, și organizațiile studențești și de elevi, recunoscute în plan național.

(3) Pentru confirmarea titlurilor, diplomelor și certificatelor universitare, Ministerul Educației Naționale constituie Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare. Membrii consiliului sunt profesori universitari, personalități de prestigiu științific, cultural și moral, recunoscute pe plan național sau internațional. Ei sunt selectați pe baza propunerilor senatelor universitare. Consiliul funcționează potrivit unui regulament propriu, aprobat prin ordin al ministrului educației naționale.

(4) Consiliul Național al Rectorilor se constituie și funcționează în baza statutului propriu.

(5) În subordinea Ministerului Educației Naționale funcționează:

a) Institutul de Științe ale Educației, ca institut de cercetare și dezvoltare care activează în domeniul inovării și reformei sistemului național de învățământ;

b) Federația Sportului Școlar și Universitar, ca unitate autonomă cu personalitate juridică. Federația Sportului Școlar și Universitar coordonează activitatea sportivă a asociațiilor sportive școlare și universitare. Federația Sportului Școlar și Universitar se afiliază la federațiile internaționale ale sportului școlar, respectiv, universitar. Cluburile sportive școlare și universitare, înființate conform prevederilor art. 40 alin. (1), au personalitate juridică și se pot afilia la federațiile de specialitate. Transferarea sportivilor din aceste cluburi se face în baza reglementărilor federațiilor de specialitate, potrivit regimului de transferuri aplicat celorlalte cluburi sportive.“

53. La articolul I, punctul 41 se abrogă.

54. La articolul I, punctul 42 devine punctul 39, iar articolul 141 va avea următorul cuprins:

„Art. 141. — Ministerul Educației Naționale elaborează, coordonează și aplică politica națională în domeniul educației. În acest scop exercită următoarele atribuții:

a) coordonează și controlează sistemul național de învățământ;

b) organizează rețeaua învățământului de stat și propune Guvernului cifrele de școlarizare, pe baza studiilor de prognoză, cu consultarea unităților de învățământ, a autorităților locale și a agenților economici interesați;

c) aprobă Curriculumul Național și sistemul național de evaluare, asigură și supraveghează respectarea acestora;

d) coordonează activitatea de cercetare științifică din învățământ;

e) asigură cadrul pentru producția manualelor școlare; asigură finanțarea școlilor pentru achiziționarea de manuale, conform legii;

f) elaborează criteriile generale de admitere în învățământul superior;

g) aprobă înființarea liceelor și a școlilor postliceale;

h) aprobă, conform legii, regulamentele de organizare și funcționare a unităților subordonate, cu excepția instituțiilor de învățământ superior;

i) elaborează studii de diagnoză și prognoză în domeniul restructurării și modernizării învățământului și contribuie la perfecționarea cadrului legislativ;

j) asigură cadrul pentru proiectarea, omologarea și producția mijloacelor de învățământ;

k) asigură cadrul organizatoric pentru selecționarea și pregătirea adecvată a elevilor cu aptitudini deosebite;

l) asigură școlarizarea specializată și asistența psihopedagogică adecvată a copiilor și a tinerilor cu deficiențe fizice, senzoriale, mentale sau asociate;

m) analizează modul în care se asigură protecția socială în învățământ și propune măsuri corespunzătoare Guvernului și autorităților publice locale abilitate;

n) coordonează activitatea bibliotecilor universitare din subordine;

o) răspunde de formarea și perfecționarea personalului didactic;

p) coordonează, potrivit legii, numirea, transferarea, eliberarea și evidența personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și a celui auxiliar din unitățile subordonate;

q) asigură repartizarea Fondului național al formării profesionale, cu consultarea factorilor interesați;

r) răspunde de evaluarea sistemului național de învățământ pe baza standardelor naționale;

s) elaborează și aplică strategiile de reformă, pe termen mediu și lung, ale învățământului și educației;

t) elaborează împreună cu alte ministere strategia colaborării cu alte state și cu organismele internaționale specializate în domeniul învățământului și cercetării științifice;

u) colaborează, pe bază de protocoale, cu statele în care trăiește populație de naționalitate sau de origine română, pentru promovarea și desfășurarea învățământului în limba maternă;

v) elaborează norme specifice pentru construcțiile școlare și pentru dotarea acestora;

w) stabilește modalitățile de recunoaștere și de echivalare a diplomelor, a certificatelor și a titlurilor științifice, eliberate în străinătate, pe baza unor norme interne, ținând seama și de înțelegerile și convențiile internaționale;

x) stabilește, pentru învățământul preuniversitar de stat, structura anului școlar, sesiunile de examene, perioadele de desfășurare a concursurilor, precum și vacanțele școlare;

y) controlează modul de respectare a normelor financiar-contabile, de execuție bugetară și de administrare a patrimoniului din sistemul național al învățământului de stat; încasează taxe, în lei și în valută, pentru acoperirea chel-

tuielilor ocazionate de vizarea și recunoașterea actelor de studii, conform legii.“

55. La articolul I, punctul 43 se abrogă.

56. La articolul I, punctul 44 devine punctul 40, iar articolul 142 va avea următorul cuprins:

„Art. 142. — Inspectoratele școlare sunt organe descentralizate de specialitate, subordonate Ministerului Educației Naționale, având, în principal, următoarele atribuții:

a) urmăresc modul de organizare și de funcționare a rețelei de învățământ preuniversitar, în conformitate cu politica educațională la nivel național;

b) asigură aplicarea legislației în organizarea, conducerea și desfășurarea procesului de învățământ;

c) asigură calitatea învățământului și respectarea standardelor naționale prin inspecția școlară;

d) înființează, cu avizul Ministerului Educației Naționale, unități școlare ale învățământului de stat: grădinițe, școli primare, gimnazii, școli profesionale și de ucenici;

e) propun Ministerului Educației Naționale rețeaua de școlarizare din raza lor teritorială, în conformitate cu politica educațională, a studiilor de prognoză, după consultarea unităților de învățământ, a autorităților locale, a agenților economici și a partenerilor sociali interesați;

f) asigură, împreună cu autoritățile administrației publice locale, școlarizarea elevilor pe durata învățământului obligatoriu;

g) coordonează încadrarea unităților de învățământ cu personal didactic necesar în conformitate cu prevederile Statutului personalului didactic;

h) organizează și îndrumă activitatea de perfecționare a personalului didactic, de cercetare științifică și alte acțiuni complementare din învățământul preuniversitar;

i) coordonează utilizarea, dezvoltarea și protejarea bazei didactico-materiale din unitățile de învățământ, împreună cu autoritățile publice locale;

j) coordonează organizarea admiterii și a examenelor de absolvire din unitățile de învățământ, precum și a concursurilor școlare;

k) controlează activitățile și serviciile de învățământ preuniversitar organizate de agenți economici, fundații, asociații, culte și de alte persoane juridice sau fizice, de pe raza lor teritorială; constată eventualele încălcări ale prevederilor legale și iau măsurile prevăzute de lege;

l) coordonează activitatea bibliotecilor din unitățile de învățământ subordonate;

m) coordonează și controlează activitatea Casei corpului didactic.“

57. La articolul I, punctul 45 devine punctul 41, iar alineatele (1) și (4) ale articolului 143 vor avea următorul cuprins:

„Art. 143. — (1) Structura inspectoratelor școlare județene și al municipiului București se stabilește prin ordin al ministrului educației naționale.

(4) Inspectoratul școlar are un consiliu de administrație și un consiliu consultativ. Consiliul de administrație este format din 9—11 membri, din care: inspectorul școlar general, inspectorii școlari generali adjuncți, directorul Casei corpului didactic, directorul tehnic-administrativ, contabilul-șef, consilierul juridic al inspectoratului școlar și alți membri. Inspectorul școlar general este președintele de drept al consiliului de administrație. Consiliul consultativ este format din directori de unități de învățământ, din alte cadre didactice de prestigiu, inclusiv din învățământul superior, din reprezentanți ai părinților, ai autorităților locale

administrative, ai comunităților religioase, ai agenților economici, precum și din alți parteneri sociali. Președintele consiliului consultativ este ales, prin vot secret, dintre membrii acestuia.“

58. La articolul I, după punctul 41 se introduce punctul 41¹ cu următorul cuprins:

„41¹. **Articolul 144 va avea următorul cuprins:**

Art. 144. — (1) Inspectorul școlar general, inspectorii școlari generali adjuncți și directorul Casei corpului didactic sunt numiți prin ordin al ministrului educației naționale, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială, conform legii.

(2) Inspectorii școlari se numesc de către inspectorul școlar general, prin concurs, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială, de regulă pe o perioadă de 4 ani, conform legii.“

59. La articolul I, punctul 46 devine punctul 42, alineatele (1), (6), (7) și (9) ale articolului 145 vor avea o nouă redactare, iar după alineatul (5) se introduce alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„Art. 145. — (1) Unitățile de învățământ preuniversitar sunt conduse de directori, ajutați, după caz, de directori adjuncți. În activitatea de conducere directorii se bazează pe consiliul profesoral, pe consiliul de administrație și pe consiliul școlar. Aceste consilii funcționează în temeiul unor regulamente elaborate de către Ministerul Educației Naționale, conform legii.

(5¹) În fiecare unitate de învățământ cu personalitate juridică sau pe grupuri de unități se constituie câte un consiliu școlar, care decide și răspunde de realizarea politicii educaționale la nivel local. Inițiativele locale respectă politica educațională elaborată la nivel național. Componenta și atribuțiile consiliului școlar sunt stabilite prin regulament aprobat de către Ministerul Educației Naționale.

(6) Directorii și directorii adjuncți ai unităților din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și profesional, precum și directorii adjuncți din învățământul liceal și postliceal sunt numiți de inspectorul școlar general, conform legii.

(7) Directorii unităților din învățământul liceal și postliceal sunt numiți prin ordin al ministrului educației naționale, la propunerea inspectorului școlar general, conform legii.

(9) Numirea directorilor adjuncți ai unităților de învățământ menționate la alin. (6) și (7) se face ca urmare a susținerii unui concurs, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială, precum și a recomandării consiliului școlar, pe o perioadă de 4 ani. Metodologia concursului se stabilește de către Ministerul Educației Naționale.“

60. La articolul I, punctul 47 devine punctul 43.

61. La articolul I, punctul 48 devine punctul 44, iar alineatele (3) și (4) ale articolului 148 vor avea următorul cuprins:

„(3) În sistemul național de învățământ și educație notarea se face, de regulă, de la 10 la 1.

(4) Se recomandă aplicarea creditelor transferabile și recunoașterea lor atât în cadrul aceleiași instituții sau unități de învățământ, cât și între instituții sau unități de învățământ din țară și din străinătate.“

62. La articolul I, după punctul 44 se introduce punctul 44¹ cu următorul cuprins:

„44¹. **La articolul 151 alineatul (2), după litera 1) se introduce litera f¹) cu următorul cuprins:**
f¹) formatori.“

63. La articolul I, punctul 49 devine punctul 45, iar alineatul (4) al articolului 154 va avea următorul cuprins:

„(4) Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice din învățământului universitar și postuniversitar se aprobă de către consiliile facultăților, la propunerea comisiilor de concurs, și se validează de către senatele universitare. Titlurile didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar sunt confirmate de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, prin comisiile de specialitate. Pe baza confirmării, ministrul educației naționale emite ordin de acordare a titlurilor de conferențiar universitar și de profesor universitar.“

64. La articolul I, după punctul 45 se introduce punctul 45¹ cu următorul cuprins:

„45¹. Alineatul (1) al articolului 158 va avea următorul cuprins:

Art. 158. — (1) În învățământul preuniversitar formațiunile de studiu cuprind grupe, clase sau ani de studiu, după cum urmează:

a) grupa cuprinde în medie 15 preșcolari sau elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 20; prin excepție, inspectoratul școlar poate aproba grupe cuprinzând cel puțin 7 preșcolari sau elevi;

b) clasa din învățământul primar are în medie 20 de elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 25;

c) clasa din învățământul gimnazial are în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 30;

d) clasa sau anul de studiu din învățământul profesional, liceal și postliceal are în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 15 și nu mai mult de 30.“

65. La articolul I, punctul 50 devine punctul 46.

66. La articolul I, punctul 51 devine punctul 47, iar articolul 159 va avea următorul cuprins:

„Art. 159. — (1) Formarea continuă a personalului didactic constituie un drept care se realizează, în principal, prin perfecționare și conversie profesională.

(2) În cadrul sistemului național de învățământ perfecționarea personalului didactic din învățământul preuniversitar se realizează, în principal, prin formele prevăzute de Statutul personalului didactic.

(3) Conversia profesională în sistemul de învățământ vizează extinderea pregătirii inițiale în vederea obținerii dreptului de a preda și alte discipline sau de a ocupa alte posturi didactice.“

67. La articolul I, punctul 52 devine punctul 48, iar articolul 160 va avea următorul cuprins:

„Art. 160. — (1) Ministerul Educației Naționale stabilește obiectivele și coordonează formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar, evaluează, acreditează și finanțează programele de formare continuă, inclusiv de conversie profesională, realizate în:

a) instituții de învățământ superior, prin facultăți, departamente și catedre, pentru perfecționarea pregătirii de specialitate;

b) instituții de învățământ superior, prin departamentele sau catedrele de pregătire a personalului didactic, pentru perfecționarea pregătirii metodice și psihopedagogice;

c) colegii pedagogice universitare și licee cu profil pedagogic, pentru perfecționarea de specialitate, metodică și psihopedagogică a personalului didactic din învățământul preșcolar și primar;

d) case ale corpului didactic, conform art. 162;

e) centre de perfecționare, organizate în unități de învățământ, pentru perfecționarea pregătirii de specialitate a personalului didactic cu studii medii;

f) alte structuri abilitate în acest scop de către Ministerul Educației Naționale.

(2) Pentru organizarea activităților prevăzute la alin. (1), instituțiile menționate pot colabora cu instituții similare, precum și cu agenți economici, conform reglementărilor legale.“

68. La articolul I, punctul 53 devine punctul 49, iar articolul 161 va avea următorul cuprins:

„Art. 161. — (1) Programele de formare continuă a personalului didactic se încheie prin colocviu sau prin alte forme specifice de evaluare, potrivit legii.

(2) Instituțiile de învățământ superior acreditate pot organiza și desfășura programe de conversie profesională, la nivel universitar și postuniversitar, cu durata de cel puțin un an și jumătate. Programele sunt aprobate de către Ministerul Educației Naționale și se finalizează cu examen de absolvire. Promovarea examenului de absolvire conferă dreptul la obținerea unei diplome și dreptul de a profesa în noua specializare. Aceste activități se pot organiza în formele de învățământ prevăzute de lege.“

69. La articolul I, punctul 54 devine punctul 50, iar articolul 162 va avea următorul cuprins:

„Art. 162. — (1) Casele corpului didactic sunt centre de documentare și de organizare a activităților de formare continuă și a activităților cu caracter științific, metodic și cultural.

(2) Pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1), Casa corpului didactic asigură formatori calificați, acreditați de către Ministerul Educației Naționale, și finanțează aceste programe. Formatorii colaborează cu departamentele și catedrele de pregătire a personalului didactic din instituțiile de învățământ superior la activitățile de formare continuă.“

70. La articolul I, după punctul 50 se introduce punctul 50¹ cu următorul cuprins:

„50¹. Alineatele (3) și (6) ale articolului 166 vor avea următorul cuprins:

(3) Baza materială aferentă procesului de instruire și de educație, menționată la alin. (2) și realizată din fondurile statului sau din fondurile instituțiilor și întreprinderilor de stat, în perioada anterioară datei de 22 decembrie 1989, se reintegrează, fără plată, în patrimoniul Ministerului Educației Naționale, al instituțiilor și unităților de învățământ și de cercetare științifică din sistemul învățământului de stat. Predarea-preluarea se face pe bază de protocol. Justa despăgubire se acordă, după caz, de către Guvern. În aceleași condiții se reintegrează fără plată și imobilele care, conform art. 20 alin. (2) din Legea nr. 15/1990, au trecut în patrimoniul unor societăți comerciale, indiferent de statutul capitalului social al acestora. Reintegrarea se face pe bază de protocol de predare-primire.

(6) Închirierea bunurilor, inclusiv a terenurilor, disponibile temporar, aflate în patrimoniul instituțiilor de învățământ superior de stat sau în administrarea acestora, se poate face pe bază de contract încheiat în conformitate cu prevederile legale, cu revizuire anuală. Bunurile, inclusiv terenurile, aflate în administrarea unităților de învățământ preuniversitar de stat, disponibile temporar, pot fi închiriate pe bază de contract încheiat în conformitate cu prevederile legale, cu revizuire anuală a acestuia, numai în conformitate cu metodologia stabilită de către Ministerul Educației

Naționale. Închirierea bunurilor, inclusiv a terenurilor, în condițiile prevăzute la alineatele precedente, se face cu prioritate pentru activități de învățământ.”

71. La articolul I, punctul 55 devine punctul 51, iar la articolul 166 se introduc alineatele (7)–(10) cu următorul cuprins:

„(7) Deținătorii de bunuri prevăzute la alin. (3) și (4) care urmează să fie reintegrate în patrimoniul Ministerului Educației Naționale, al instituțiilor și unităților de învățământ și cercetare științifică din sistemul învățământului de stat sunt obligați să pună la dispoziție împuterniciților Ministerului Educației Naționale toate documentele care atestă proprietatea, precum și documentele necesare înregistrării în evidențele contabile.

(8) Ministerul Educației Naționale, prin împuterniciții săi, va acționa în justiție persoanele juridice sau fizice care refuză semnarea protocoalelor și predarea documentelor de proprietate. Aceste acțiuni sunt scutite de taxa de timbru.

(9) Înscrierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile aparținând Ministerului Educației Naționale sau instituțiilor și unităților de învățământ și cercetare științifică din sistemul învățământului de stat se face, după caz, în registrul de inscripțiuni și transcripțiuni, în cărțile funciare sau în cărțile de publicitate funciară, cu scutirea de plata taxelor prevăzute de lege.

(10) Acțiunile în justiție formulate de Ministerul Educației Naționale și de inspectoratele școlare pentru aplicarea prevederilor alin. (1)–(3) sunt scutite de taxă de timbru.”

72. La articolul I, punctul 56 devine punctul 52, iar articolul 167 va avea următorul cuprins:

„Art. 167. — (1) Ministerul Educației Naționale, prin inspectoratele școlare, asigură, cu sprijinul material al consiliilor locale, administrarea și funcționarea tuturor unităților din învățământul preuniversitar de stat.

(2) Finanțarea cheltuielilor de funcționare, întreținere și reparare a unităților din învățământul preuniversitar, precum și a bazei didactico-materiale, cu excepția celor cuprinse la alin. (4) și (5), este asigurată prioritar de către consiliile locale din bugetele locale, precum și din resursele proprii ale respectivelor unități. Decontarea cheltuielilor alocate din bugetele locale se face de către consiliile locale, în baza documentației prezentate de către unitățile școlare.

(3) Unitățile de învățământ special, cluburile, taberele, palatele copiilor și casele corpului didactic se finanțează din bugetul Ministerului Educației Naționale.

(4) Ministerul Educației Naționale asigură de la bugetul de stat fondurile necesare pentru salarizarea personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ din unitățile și din instituțiile de învățământ preuniversitar, pentru deplasări, precum și pentru cheltuieli de dotări cu obiecte de inventar și cărți.

(5) Ministerul Educației Naționale poate aloca de la buget fonduri pentru finanțarea cheltuielilor curente aferente unor activități extrașcolare, educației copiilor cu deficiențe, perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor didactice și altor acțiuni și activități, în condițiile legii.

(6) În zonele defavorizate, precum și în situații speciale stabilite prin hotărâre a Guvernului, se pot aloca fonduri de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale, pentru dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a învățământului preuniversitar, precum și pentru alte cheltuieli.

(7) Creditele externe contractate de către Ministerul Educației Naționale cu aprobarea Guvernului, precum și dobânzile aferente acestora se rambursează din bugetul de stat.”

73. La articolul I, punctul 57 devine punctul 53, iar după articolul 167 se introduce articolul 167¹ cu următorul cuprins:

„Art. 167¹. — (1) În scopul întreținerii, dezvoltării și modernizării bazei materiale și de practică în instituțiile și unitățile de învățământ, cu ocazia aprobării bugetului de venituri și cheltuieli pentru unitățile subordonate, Ministerul Educației Naționale constituie Fondul național al formării profesionale, din credite bugetare și din alte surse dobândite în condițiile legii.

(2) Fondul național al formării profesionale se gestionează cu consultarea Consiliului Național pentru Formare și Educație Continuă, potrivit criteriilor stabilite prin ordin al ministrului educației naționale.”

74. La articolul I, după punctul 53 se introduc punctele 53¹ și 53² cu următorul cuprins:

„53¹. **Alineatele (3) și (4) ale articolului 169 vor avea următorul cuprins:**

(3) Instituțiile și unitățile de învățământ pot beneficia și de alte surse de venituri dobândite în condițiile legii: venituri proprii, subvenții, donații, sponsorizări și taxe de la persoane juridice și fizice. Veniturile obținute din sursele menționate se gestionează și se utilizează integral la nivelul instituțiilor și unităților respective, inclusiv pentru majorarea fondului de salarii, fără vărsăminte la bugetul de stat, la bugetele locale și fără a afecta alocațiile bugetare.

(4) Fondurile alocate Ministerului Educației Naționale pentru învățământul preuniversitar se repartizează inspectoratelor școlare care le redistribuie unităților de învățământ din teritoriu prin ordonatorii terțieri de credite subordonați.

53². După articolul 169 se introduce articolul 169¹ cu următorul cuprins:

Art. 169¹. — (1) Instituțiile de învățământ superior de stat funcționează ca instituții finanțate din fondurile alocate de la bugetul de stat și din alte surse, potrivit legii.

(2) Veniturile acestor instituții se compun din sume alocate de la bugetul Ministerului Educației Naționale, pe bază de contract, pentru finanțarea de bază și finanțarea complementară, realizarea de obiective de investiții, fonduri pentru burse și protecția socială a studenților, precum și din venituri proprii, dobânzi, donații, sponsorizări și taxe percepute în condițiile legii de la persoane fizice și juridice, române sau străine, și din alte surse. Aceste venituri sunt utilizate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile autonomiei universitare, în vederea realizării obiectivelor care le revin în cadrul politicii statului din domeniul învățământului și cercetării științifice universitare.

(3) Finanțarea de bază se asigură din bugetul de stat în funcție de numărul de studenți și doctoranzi admiși la studii fără taxă, de numărul de cursanți, de nivelul și specificul instruirii teoretice și practice și de ceilalți indicatori specifici activității de învățământ, în special de cei referitori la calitatea prestației în învățământ.

(4) Finanțarea de bază se realizează de către Ministerul Educației Naționale, pentru a se asigura desfășurarea în condiții normale a procesului de învățământ, la nivel universitar și postuniversitar, conform standardelor naționale.

(5) Finanțarea complementară se asigură atât din sume de la bugetul de stat, cât și din surse externe, respectiv împrumuturi și ajutoare externe.

(6) Finanțarea complementară se realizează de către Ministerul Educației Naționale prin:

a) subvenții pentru cazare și masă;

b) fonduri alocate pe bază de priorități și norme specifice pentru dotări și alte cheltuieli de investiții și reparații capitale;

c) fonduri alocate pe baze competiționale pentru cercetarea științifică universitară.

(7) Finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat se face pe bază de contract încheiat între Ministerul Educației Naționale și instituția de învățământ superior respectivă, după cum urmează:

a) contract instituțional pentru finanțarea de bază, pentru fondul de burse și protecție socială a studenților, precum și pentru finanțarea de obiective de investiții;

b) contract complementar pentru finanțarea cercetării științifice universitare, a reparațiilor capitale, a dotărilor și a altor cheltuieli de investiții, precum și subvenții pentru cazare și masă. Sumele aferente cercetării științifice universitare, cuprinse în cadrul contractului complementar, se eșalonează, prin excepție de la alte reglementări, în rate stabilite prin grafice, anexe la contractele de cercetare respective.

(8) Criteriile prin care se stabilește finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat din bugetul de stat se aprobă de către Ministerul Educației Naționale, luând în considerare propunerile Consiliului Național de Finanțare a Învățământului Superior și, respectiv, ale Consiliului Național al Cercetării Științifice Universitare. În baza criteriilor aprobate Consiliului Național de Finanțare a Învățământului Superior și Consiliului Național al Cercetării Științifice Universitare propun Ministerului Educației Naționale alocarea de fonduri corespunzătoare pentru finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat. Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior și Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare, ca organisme consultative de specialitate, au personal propriu și sunt finanțate de la bugetul Ministerului Educației Naționale.

(9) Fondurile pentru burse și protecția socială a studenților se alocă în funcție de numărul de studenți și doctoranzi de la învățământul de zi, fără taxă de studii.

(10) Bugetele de venituri și cheltuieli ale instituțiilor de învățământ superior de stat se aprobă de către Ministerul Educației Naționale, după adoptarea bugetului de stat, prin ordin al ministrului.

(11) Soldurile rămase la sfârșitul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional, precum și soldurile aferente cercetării științifice universitare și veniturile extrabugetare rămân la dispoziția instituțiilor de învățământ superior și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției, fără vărsăminte la bugetul de stat și fără afectarea alocațiilor de la bugetul de stat pentru anul următor.

(12) Indicatorii sintetici din execuția bugetară a instituțiilor de învățământ superior se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

75. La articolul I, punctul 58 devine punctul 54, iar alineatele (1)–(4) și (6) ale articolului 170 vor avea următorul cuprins:

„Art. 170. — (1) Elevii și studenții de la cursurile de zi din învățământul de stat pot beneficia de burse de performanță, de merit, burse de studiu și burse de ajutor social.

(2) Elevii și studenții pot beneficia de burse pe bază de contract încheiat cu agenți economici ori cu alte persoane juridice sau fizice, precum și de credite pentru studiu acordate de bănci în condițiile legii.

(3) Bursele acordate elevilor din învățământul preuniversitar se suportă din bugetul de stat.

(4) Criteriile generale de acordare a burselor se stabilesc de către Ministerul Educației Naționale în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Criteriile specifice de acordare a burselor de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social se stabilesc anual, în consiliile de adm-

nistrație ale inspectoratelor școlare și în senatele universitare, în limitele fondurilor repartizate și în raport cu integritatea efectuării de către elevi și studenți a activităților școlare și universitare. Bursele de care beneficiază elevii și studenții sunt indexabile. Cuantumul minim al bursei studenților trebuie să acopere cheltuielile de cazare și de masă.

.....
(6) Ministerul Educației Naționale acordă anual un număr de burse pentru doctorat cu durata de 4 ani instituțiilor care organizează această formă de învățământ. Bursele se obțin prin concurs, la nivelul instituțiilor de învățământ superior. Bursierii, pe perioada bursei, au drepturile și obligațiile profesionale ale unui preparator universitar. Activitatea respectivă constituie vechime în muncă.“

76. La articolul I, după punctul 54 se introduc punctele 54¹ și 54² cu următorul cuprins:

„54¹. **La articolul 174 se introduce alineatul (6) cu următorul cuprins:**

(6) Instituțiile de învățământ superior au dreptul de a acorda, în afara cifrei de școlarizare aprobate, cel puțin un loc pentru studii gratuite absolvenților cu diplomă de bacalaureat primiți din centrele de plasament, în condițiile stabilite de senatul universitar.

54². **Alineatul (2) al articolului 178 va avea următorul cuprins:**

(2) Părintele sau tutorele legal instituit este obligat să ia măsuri pentru asigurarea frecvenței școlare a elevului în învățământul obligatoriu. Nerespectarea acestei prevederi, din culpa părintelui sau a tutoreului instituit legal, constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 500.000 lei și 2.000.000 lei.“

77. La articolul I, punctul 59 devine punctul 55.

78. La articolul I, punctul 60 devine punctul 56 cu următorul cuprins:

„56. **Articolele 181, 182 și 184 se abrogă.**“

79. La articolul I, după punctul 56 se introduce punctul 56¹ cu următorul cuprins:

„56¹. **După articolul 184 se introduc articolele 184¹–184⁶ cu următorul cuprins:**

Art. 184¹. — Ministerul Educației Naționale poate înființa organe de specialitate în subordinea sa, potrivit legii.

Art. 184². — Activitatea de cercetare științifică finanțată de la bugetul de stat, desfășurată de personalul didactic, este remunerată în raport cu salariul orar corespunzător funcției didactice, dacă în contract nu există alte prevederi.

Art. 184³. — Depășirea duratei învățământului universitar gratuit, corespunzător art. 62 și 67, se suportă de studenți, cu excepția celor care au avizul comisiei medicale și aprobarea senatului universitar, conform reglementărilor legale.

Art. 184⁴. — Statutul profesional al absolvenților de colegii universitare se stabilește de către Ministerul Educației Naționale împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

Art. 184⁵. — Carta universitară nu poate avea prevederi contrare legislației în vigoare. Nerespectarea legilor în conținutul Cartei universitare atrage nulitatea de drept a actului respectiv.

Art. 184⁶. — Examenul de capacitate și examenul de bacalaureat se susțin conform prevederilor prezentei legi, începând cu prima sesiune organizată după intrarea în vigoare a acesteia.“

Art. II. — Legea învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1996, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se articolelor și alineatelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 1 iulie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION DIACONESCU

PREȘEDINTELE SENATULUI
PETRE ROMAN

București, 30 iulie 1999.
Nr. 151.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 29 iulie 1999.
Nr. 282.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 114

din 20 iulie 1999

referitoare la constituționalitatea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995

Curtea Constituțională a fost sesizată, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. a) din Constituție, cu privire la neconstituționalitatea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, de către un grup de 86 de deputați, și anume: Adrian Năstase, Miron Tudor Mitrea, Viorica Afrăsinei, Traian Dobre, Mihai Ioan Popa, Nicolae Grădinaru, Dumitru Pâslaru, Marina Ionescu, Petru Bejinariu, Mihail Sireteanu, Eugenia Moldoveanu, Marin Cristea, Adrian Gheorghiu, Petre Naidin, Leonard Cazan, Romulus Ion Moucha, Gheorghe Oană, George Dragu,

Mihai Hlinschi, Victor Traian Mihu, Dan Nica, Ion-Florentin Sandu, Radu Liviu Bara, Vasile Stan, Ovidiu Cameliu Petrescu, Marian Ianculescu, Gheorghe Ana, Ecaterina Andronescu, Petru Godja, Ionel Marineci, Marian Sârbu, Ion Munteanu, Mihai Nicolescu, Dumitru Popescu, Victor Neagu, Gheorghe Ionescu, Constantin Teculescu, Gheorghe Vilceanu, Gheorghe Ana, Neculai Grigoraș, Ion Pârgaru, Alexandru Lăpușanu, Daniela Bartoș, Acsinte Gaspar, Florin Georgescu, Dorel Constantin Onaca, Viorel Hrebenciuc, Mihai Vîtcu, Ion Giurescu, Vasile Cîndea, Ioan Mircea Pascu, Petru Șerban Mihăilescu, Traian Sabău,

Dumitru Buzatu, Dan Ioan Popescu, Alexandru Stănescu, Vasile Panteliuc, Simion Darie, Florian Serac, Alexandru Albu, Ioan Iuliu Furo, Ilie Neacșu, Florea Buga, Ioan Sonea, Mitică Bălăeț, Ion Duțu, Matei-Agathon Dan, Vasile Matei, Nicolae Napoleon Antonescu, Daniela Buruiană Aprodu, Gheorghe Marin, Virgil Popa, Ștefan Baban, Constantin Băbălău, Nicolae Leonăchescu, Nicolae Vasilescu, Viorel Burlacu, Ion Honcescu, Anghel Stanciu, Corneliu Ciontu, Teodor Jurca, Nicu Ioniță, Constantin Eremia Cotrutz, Luca Ștefănoiu și Leonida Lari Iorga.

Sesizarea a fost trimisă Curții Constituționale prin Adresa nr. XIV/552 din 6 iulie 1999 a secretarului general al Senatului și formează obiectul Dosarului nr. 140A/1999.

Prin sesizare se solicită să se constate că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 este neconstituțională în ansamblul ei și, în subsidiar, să se constate neconstituționalitatea dispozițiilor art. 123 din aceeași lege. Solicitarea se întemeiază pe următoarele considerente:

I. Prin emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 au fost încălcate prevederile art. 114 alin. (4) din Constituție, care impun ca un astfel de act normativ să fie emis numai în cazuri excepționale.

În argumentarea acestei susțineri se evocă practica jurisdicțională în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 65 din 20 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 28 iunie 1995, potrivit căreia cazul excepțional de care depinde legitimitatea constituțională a Ordonanței de urgență se justifică „pe necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public“. În acest context se arată că din Nota de fundamentare care a însoțit proiectul, nu pot fi reținute „nici existența unei situații excepționale, nici necesitatea instituirii de urgență a măsurilor prevăzute în ordonanță, astfel încât să se pună în discuție evitarea unei grave atingeri aduse interesului public“. Guvernul are obligația constituțională ca, în scopul realizării programului său de guvernare, să asigure reglementarea normativă de către Parlament, prin lege. Se afirmă că scopul Guvernului a fost acela de a institui o reglementare direct aplicabilă, încălcând astfel competența Parlamentului, de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzută la art. 58 din Constituție. Obiectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 a fost, așa cum rezultă din Nota de fundamentare, „îmbunătățirea și armonizarea Legii nr. 84/1995 cu prevederile Programului Guvernului României în vederea introducerii și accelerării reformei învățământului și educației“. Însă, prin Decizia Curții Constituționale nr. 34 din 17 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998, s-a statuat că „modificarea sau unificarea legislației într-un domeniu sau altul nu justifică, prin ea însăși, emiterea unei ordonanțe de urgență“. De altfel, urgența reglementării prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997 este infirmată de întârzierea discu-

tării în Parlament a legii de aprobare, din anul 1997 până în luna iunie a anului 1999.

II. Dispozițiile art. 123, cuprinse la pct. 48 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, sunt neconstituționale, întrucât ele încalcă prevederile art. 6 și 13 din Constituție.

II. 1. Dispozițiile art. 6 din Constituția României reglementează, la alin. (1), recunoașterea și garantarea dreptului persoanelor aparținând minorităților naționale la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase. Dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol „reglementează obligativitatea ca măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale să fie conforme cu principiile egalității și nediscriminării în raport cu ceilalți cetățeni români“.

II. 2. Dispozițiile art. 13 din Constituție consacră limba română ca limbă oficială în România.

Raportând la aceste texte constituționale dispozițiile cuprinse în art. 123 din Legea nr. 84/1995, în redactarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, rezultă că aceste prevederi sunt neconstituționale pentru următoarele considerente:

a) Se oferă posibilitatea să se înființeze, la cerere și prin lege, instituții de învățământ superior multicultural, în care limbile de predare vor fi stabilite în cadrul legii de înființare, ceea ce poate exclude și folosirea limbii române. Având în vedere că orice universitate este, prin menirea sa, multiculturală, sintagma „universitate multiculturală“ nu este de natură să asigure prezența limbii române ca limbă de predare.

b) Prevederile legale criticate sunt în contradicție și cu recomandările Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare și ale Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, care recomandă să se asigure posibilitatea de instruire și de educație în limba maternă, fără a se aduce atingere învățării sau predării în limba oficială. De aceea art. 123 „excede atât prevederilor constituționale, cât și recomandărilor pe plan european în materie“.

În temeiul dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, arată următoarele:

I. Cu referire la constituționalitatea invocată la pct. I al sesizării, privind încălcarea prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României, în sensul că nu sunt întrunite cele două caracteristici ale unei ordonanțe de urgență (caracterul de urgență și situația excepțională), se apreciază că sesizarea este neîntemeiată.

Motivele care au condus la emiterea de către Guvernul României a Ordonanței de urgență nr. 36/1997 au fost de natură a impune adoptarea unei astfel de soluții legislative. Voința Guvernului, atunci când a ales calea delegării legislative, prevăzută la art. 114 alin. (4) din Constituția

României, și, ulterior, voința legiuitorului, prin aprobarea procedurii de urgență, au avut în vedere accelerarea reformei învățământului și educației, cu aplicare din anul școlar imediat următor, respectiv anul școlar 1997/1998. Necesitatea implementării, cât mai urgent, a măsurilor de reformă, legiferarea acestora în timp util pentru a fi aplicate în anul școlar 1997/1998, cunoscut fiind că fiecare an școlar debutează în luna septembrie, dată la care planurile, programele, manualele școlare trebuie să fie deja cunoscute de cei vizați, conduc la determinarea caracterului excepțional și de urgență al acestui act normativ. Legiferarea măsurilor de reformă preconizate pentru învățământul românesc nu poate fi asemuită cu „unificarea legislației” în domeniu sau cu „o modificare”, pur și simplu, a acesteia. În momentul legiferării s-a avut în vedere îmbunătățirea prevederilor Legii nr. 84/1995, a introducerii și accelerării reformei învățământului și educației cât mai repede posibil, începând cu anul școlar și anul universitar imediat următor.

II. De asemenea, se mai arată că este neîntemeiată și critica potrivit căreia „dispozițiile art. 123 din Legea învățământului nr. 84/1995, cuprinse la pct. 48 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995”, contravin prevederilor art. 6 și 13 din Constituția României, pentru următoarele motive: În cadrul cap. XII, destinat învățământului pentru minoritățile naționale, prin dispozițiile art. 123, în noua reglementare s-au eliminat restricțiile referitoare la dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale la diferite forme și niveluri de învățământ, acces care este permis, ca regulă generală, potrivit prevederilor art. 118 din Legea nr. 84/1995, republicată, dar restricționat, mai ales cel universitar, prin art. 123, în redactarea inițială, la „grupe, secții cu predare în limba maternă, pentru pregătirea personalului necesar în activitatea didactică și cultural-artistică”. Cu referire la limba română, textele art. 123 nu exclud folosirea acesteia în instituțiile de învățământ superior multicultural. Dimpotrivă, art. 122 și alin. (1) al art. 123, în noua redactare, subliniază obligativitatea însușirii terminologiei de specialitate în limba română, iar cu privire la limbile de predare în astfel de instituții, acestea se vor stabili prin legile de înființare, care se vor adopta având în vedere și oportunitatea unor astfel de cereri.

În punctul său de vedere președintele Senatului arată că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată pentru următoarele motive:

1. În conformitate cu art. 114 alin. (4) din Constituție, ordonanța de urgență poate fi emisă în cazuri excepționale.

Aprecierea necesității și urgenței reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, aparține, în exclusivitate, inițiatorului ordonanței de urgență, deoarece este singurul în măsură să cunoască situația de fapt din domeniul în care se propune noua reglementare.

2. Argumentul potrivit căruia art. 123 din Legea nr. 84/1995, în redactarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, este neconstituțional, pentru că dă posibilitatea înființării de instituții de învățământ superior multicultural, nu este întemeiat, deoarece legea nu precizează expres, nicăieri în conținutul său, că acest lucru ar exclude folosirea și a limbii române ca limbă de predare într-o astfel de instituție de învățământ superior.

3. Într-o asemenea interpretare, Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 este în concordanță cu prevederile Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, ratificată de România prin lege, și ale Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, cu recomandările pe plan european în materie, precum și cu prevederile legislației noastre interne.

În concluzie, se apreciază că art. 123, în redactarea de la pct. 48 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, precum și legea în ansamblul ei sunt în acord cu prevederile Constituției României și se solicită respingerea obiecției de neconstituționalitate, ca nefiind întemeiată.

Guvernul, în punctul său de vedere, a susținut, în esență, următoarele:

Dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție nu au nici o incidență în cauza ce formează obiectul acestei sesizări, în care Curtea Constituțională urmează să se pronunțe asupra constituționalității unei legi — cea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, în temeiul art. 144 lit. a) din Constituție. Invocarea neconstituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, în raport cu dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție, nu poate constitui motiv de neconstituționalitate a legii prin care această ordonanță a fost aprobată, obiectul controlului de neconstituționalitate fiind reprezentat de dispozițiile legii.

În privința neconstituționalității art. 123, înscris la pct. 48 din lege, în raport cu dispozițiile art. 6 și 13 din Constituție, se arată următoarele:

a) Aceste dispoziții legale nu numai că sunt în deplină concordanță cu cele ale art. 6 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase”, dar ele oferă și garanția că dispozițiile constituționale sus-menționate își găsesc aplicabilitatea în mod concret și eficient. Posibilitatea organizării unor unități de învățământ superior în limba minorităților naționale, precum și a înființării unor instituții de învățământ superior multicultural nu creează nici o discriminare în raport cu ceilalți cetățeni români, ci, dimpotrivă, este menită să asigure egalitatea cetățenilor aparținând minorităților naționale cu cei de etnie română pentru care există un cadru instituțional de învățământ corespunzător.

b) De asemenea, se mai arată că, în raport cu dispozițiile art. 13 din Constituție, potrivit cărora „*În România, limba oficială este limba română*”, prevederile art. 123 din legea criticată sunt constituționale. Este de observat că la alin. (1) al acestui articol se prevede că în cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat, la grupele, secțiile, colegiile și facultățile cu predare în limba minorităților naționale „*se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română*”. De asemenea, în ceea ce privește instituțiile de învățământ superior multicultural, se prevede că prin legea de înființare se stabilesc și limbile de predare, ceea ce nu exclude posibilitatea ca una din acestea să fie limba română. Totodată se apreciază că art. 123 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 nu este în contradicție cu recomandările Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, care recomandă să se asigure posibilitatea de instruire și educație în limba maternă, fără a se aduce atingere învățării sau predării în limba oficială, întrucât, prin organizarea de grupe, secții, colegii și facultăți în cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat, nu se aduce atingere învățării și predării în limba oficială în celelalte facultăți din instituția respectivă.

În conformitate cu dispozițiile art. 5 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea constituțională a solicitat o informare din partea Ministerului Educației Naționale cu privire la poziția sa față de obiecția de neconstituționalitate formulată de grupul de deputați.

În considerațiile Ministerului Educației Naționale, cuprinse în Adresa nr. 36.271 din 16 iulie 1999, se apreciază că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 este în concordanță cu prevederile Constituției României și cu normele juridice internaționale, arătându-se următoarele:

1. Există o neconcordanță între obiectul sesizării formulate și argumentele de neconstituționalitate: sesizarea are ca obiect Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, în timp ce argumentul de neconstituționalitate adus la pct. 1 din sesizare are ca obiect Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997. Ordonanța de urgență a fost discutată în Parlamentul României, parcurgând fazele prevăzute de lege și obținând votul majorității. A fost, astfel, promovată Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995. Afirmația de la pct. 1, conform căreia s-a încălcat competența constituțională a Parlamentului, nu poate avea în vedere legea menționată.

2. Constituția României permite ca o lege organică să fie modificată printr-o ordonanță de urgență în circumstanțe excepționale, care vizează interesul public. Ministerul Educației Naționale a apreciat, în nota de fundamentare și în intervențiile reprezentanților săi, cu ocazia discutării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 în comisiile de specialitate și în plenul celor două Camere ale Parlamentului, că asemenea situații sunt reprezentate de reformele de structură angajate, care cuprind:

„a) necesitatea introducerii unui nou curriculum național pentru învățământul preuniversitar; b) necesitatea trecerii la un nou tip de finanțare — cea globală — în învățământul superior; c) necesitatea introducerii unui management performant în unitățile școlare și de învățământ superior; d) descentralizarea sistemului de învățământ, creșterea autonomiei instituțiilor; e) inserția sistemului de învățământ în viața comunităților locale și construirea parteneriatului social; f) prelungirea duratei învățământului obligatoriu, în acord cu tendințele pe plan internațional și cu necesitatea ridicării gradului de educație a populației.”

3. În legătură cu susținerea neconstituționalității dispozițiilor art. 123 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, în raport cu prevederile art. 6 și 13 din Constituție, se constată că au fost formulate două categorii de argumente:

a) Primul argument este acela că se pot înființa instituții de învățământ multicultural în care folosirea limbii române poate fi exclusă, ceea ce încalcă dispozițiile art. 6 și 13 din Constituție. Potrivit opiniei Ministerului Educației Naționale, acest argument este neîntemeiat, deoarece:

— nu este în contradicție cu art. 6 alin. (1) din Constituție, care prevede garantarea dreptului persoanelor aparținând minorităților naționale la pregătirea, dezvoltarea identității lor specifice, ci, dimpotrivă, contribuie la exprimarea acestui drept;

— nu este în contradicție cu art. 6 alin. (2), întrucât nu instituie discriminări în raport cu alți cetățeni români;

— în art. 123 alin. (3) din lege se prevede că universitățile sunt încurajate să dezvolte structuri și mecanisme multicultural, în conformitate cu ideea, însușită de autorii sesizării, că orice universitate este prin misiunea ei multiculturală. O universitate multiculturală, în sensul dat în gândirea politică acestui termen, este o instituție în care cei care participă la ea sunt persoane cu identități culturale diferite, constituite pe temeiul apartenenței lor la grupuri naționale, etnice, rasiale sau religioase diferite, și în care: 1) cei care participă la ea beneficiază de faptul de a fi împreună; 2) sunt create mecanisme pentru promovarea instituțiilor culturale diferite;

— dispozițiile art. 123 nu vin în contradicție cu art. 13 din Constituție, care consacră limba română ca limbă oficială în România. Argumentul adus în discuție, în acest sens, de autorii sesizării este că prin aplicarea alin. (1) este posibil ca limba română să nu fie o limbă de predare într-o universitate multiculturală. Or, alin. (1) menționează explicit că în fiecare universitate de acest fel limbile de predare sunt stabilite prin legea de înființare a universității. Ca urmare, obiecția de neconstituționalitate poate viza nu art. 123 alin. (1) din ordonanță, ci o eventuală lege viitoare de înființare a unei universități multicultural în care folosirea limbii române ar fi exclusă.

b) A doua categorie de argumente avansate de autorii sesizării privind neconstituționalitatea art. 123 arată că acest text legal este în contradicție cu recomandările Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, fiind excedate

recomandărilor pe plan european. În opinia Ministerului Educației Naționale, faptul că o reglementare excede unei prevederi sau unei recomandări nu atrage concluzia că aceasta este în contradicție cu respectarea prevederii sau recomandării.

În consecință, se consideră că cele două categorii de argumente nu susțin sesizarea de neconstituționalitate.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere obiecția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului, considerațiile Ministerului Educației Naționale și dispozițiile Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, raportate la prevederile Constituției și la tratatele, pactele și convențiile internaționale în domeniul învățământului, la care România este parte, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă să soluționeze obiecția de neconstituționalitate, care a fost formulată cu respectarea prevederilor art. 144 lit. a) din Constituție și ale art. 17 și următoarele din Legea nr. 47/1992, republicată.

Obiectul sesizării de neconstituționalitate privește două categorii de aspecte, după cum urmează:

I. Încălcarea dispozițiilor constituționale prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție, în conformitate cu care ordonanța de urgență trebuie să fie emisă numai în cazuri excepționale și cu respectarea competenței constituționale a Parlamentului, prevăzută la art. 58 din Constituție, în calitate de unică autoritate legiuitoare a țării — în condițiile în care din Nota de fundamentare care a însoțit proiectul ordonanței nu se poate reține existența unei situații excepționale și nici necesitatea instituirii de urgență a măsurilor prevăzute în aceasta, astfel încât să se pună în discuție evitarea unor grave atingeri aduse interesului public.

II. Neconstituționalitatea art. 123, înscris la pct. 48 din lege, întrucât încalcă prevederile art. 6 și 13 din Constituția României și excede „recomandărilor pe plan european în materie”. Textul de lege criticat prin obiecția de neconstituționalitate are următorul conținut: „(1) În cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat se pot organiza, în condițiile legii, la cerere, grupe, secții, colegii și facultăți cu predare în limbile minorităților naționale. În acest caz, se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română. La cerere și prin lege, se pot înființa instituții de învățământ superior multicultural. Limbile de predare în aceste instituții se stabilesc în cadrul legii de înființare.

(2) Se recunoaște dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a înființa și administra propriile instituții de învățământ superior particulare, conform legii.

(3) Se încurajează instituțiile de învățământ superior cu structuri și activități multiculturale pentru promovarea conviețuirii interetnice armonioase și integrării la nivel național și european.

(4) *La toate formele de învățământ în limba română sau în limbile minorităților naționale se poate înscrie și pregăti orice cetățean român, indiferent de limba sa maternă și de limba în care a urmat studiile anterioare*. Se consideră că art. 123 din Legea învățământului nr. 84/1995, în redactarea dată prin Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, încalcă dispozițiile art. 6 și 13 din Constituție, întrucât se dă posibilitatea ca, la cerere și prin lege, să se înființeze instituții de învățământ superior multicultural, în care limbile de predare să fie stabilite în cadrul legii de înființare, ceea ce exclude folosirea limbii române, respectiv nu este de natură să asigure prezența limbii române ca limbă de predare. De asemenea, se arată că art. 123 excede și este în contradicție cu recomandările Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare și ale Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, care recomandă să se asigure posibilitatea de instruire și educație în limba maternă, fără a se aduce atingere învățării sau predării în limba oficială.

Examinând aceste două categorii de critici, Curtea Constituțională constată:

I. În privința criticii referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Constituție prin adoptarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995:

În conformitate cu art. 114 alin. (4) din Constituție, „*În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu*”.

Din acest text constituțional rezultă că ordonanța de urgență trebuie să îndeplinească două condiții: să fie emisă în „*cazuri excepționale*”, iar măsurile adoptate să prezinte caracter de urgență. Constituția nu precizează expres conținutul noțiunii de „*cazuri excepționale*”, astfel că este necesară interpretarea sistematică a ansamblului textelor relevante. În acest sens, prin Decizia nr. 65 din 20 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 28 iunie 1995, Curtea Constituțională a statuat că „prin cazuri excepționale, în sensul art. 114 alin. (4) din Constituție, se înțelege acele situații care nu se pot încadra în cele avute în vedere expres de lege. În consecință, dacă legiuitorul nu a instituit o normă specifică unei circumstanțe excepționale, ar fi contrar înseși voinței acestuia, ca regulile existente să fie aplicate cazurilor excepționale la care se referă art. 114 alin. (4) din Constituție”. Prin aceeași decizie s-a mai arătat că, în considerarea unor asemenea situații extreme, intervenția Guvernului pe calea ordonanței de urgență, în temeiul art. 114 alin. (4) din Constituție, este justificată de interesul public legat de caracterul anormal și excesiv al cazurilor excepționale; de aceea o astfel de măsură se poate fundamenta numai pe necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public. Tot astfel, în Decizia nr. 83 din 19 mai 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 211 din 8 iunie 1998, Curtea Constituțională a subliniat caracterul obiectiv al cazului excepțional, „în sensul că existența sa nu depinde de voința Guvernului, care, în asemenea împrejurări, este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea unui interes public, pe calea ordonanței de urgență“, ci depinde de necesitatea sau de existența unor împrejurări care să justifice cazul excepțional, iar urgența reglementării să rezulte din Nota de fundamentare a ordonanței de urgență ori din justificările prezentate de Guvern la dezbaterile parlamentare privind proiectul de lege pentru aprobarea ordonanței de urgență. În consecință, ordonanța de urgență a Guvernului nu este condiționată de posibilitatea utilizării altor mijloace constituționale, cum ar fi adoptarea inițiativei legislative în procedura legislativă obișnuită.

În lumina acestor considerente, Curtea, examinând Nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36 din 10 iulie 1997, constată că Guvernul a avut în vedere, la emiterea acestei ordonanțe, îmbunătățirea Legii învățământului nr. 84/1995 și armonizarea acesteia cu prevederile Programului Guvernului României și cu tratatele și convențiile la care România este parte, în vederea introducerii și accelerării reformei învățământului. În cadrul normelor generale ale legii, în capitolul destinat învățământului pentru minoritățile naționale au fost propuse prevederi menite să extindă accesul minorităților naționale la diferite forme și niveluri de învățământ. S-au avut în vedere și flexibilizarea admiterii în învățământul preuniversitar și superior, creșterea exigenței în etapele terminale ale acestor studii, precum și crearea cadrului legislativ pentru parteneriatul social și motivarea unor investiții în formarea profesională — toate acestea cu aplicare din anul școlar universitar 1997/1998. Tot astfel, Programul Guvernului a inclus și direcții privind reforma învățământului, ceea ce a determinat luarea, în termen cât mai scurt, de măsuri pentru îmbunătățirea prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, motiv pentru care în Nota de fundamentare a Ordonanței a Guvernului nr. 36/1997 s-a utilizat sintagma „introducerea și accelerarea reformei învățământului și educației“. Ministerul Educației Naționale, prin reprezentanții săi, a arătat, cu ocazia dezbaterilor în Plenul celor două Camere ale Parlamentului a proiectului de lege privind Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, că circumstanțele excepționale ce vizează interesul public sunt reprezentate de reformele de structură angajate, care cuprind: a) necesitatea introducerii unui nou curriculum național pentru învățământul preuniversitar; b) necesitatea trecerii la un nou tip de finanțare — cea globală — în învățământul superior; c) necesitatea introducerii unui management performant în unitățile școlare și de învățământ superior; d) descentralizarea sistemului de învățământ, creșterea autonomiei instituțiilor; e) inserția sistemului de învățământ în viața comunităților locale și construirea parteneriatului social; f) prelungirea duratei învățământului obligatoriu în acord cu tendințele pe plan internațional și cu necesitatea ridicării gradului de educație a populației.

Acest ansamblu de motive este suficient spre a reține că împrejurările concrete avute în vedere de inițiatorul

Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 reprezintă un caz excepțional și impuneau măsuri cu caracter de urgență, în scopul adoptării cât mai rapide a reformei învățământului, pentru a fi aplicată încă din luna septembrie a anului 1997.

Curtea Constituțională observă că aprecierea interesului public trebuie făcută în raport cu data emiterii ordonanței de urgență, iar nu cu data dezbaterii în Parlament a proiectului legii de aprobare a ordonanței de urgență ori cu data finalizării acestei dezbateri. În cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, a fost important ca măsurile privind introducerea și accelerarea reformei învățământului să intre în vigoare de îndată; or, acest rezultat nu s-ar fi putut obține, practic, în sesiune ordinară, după începerea anului școlar.

Curtea constată, de asemenea, că, prin adoptarea acestui act normativ, nu s-a încălcat competența constituțională a Parlamentului, deoarece Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 nu reglementează organizarea generală a învățământului, domeniu rezervat legii organice, conform dispozițiilor art. 72 alin. (3) lit. m) din Constituție, ci reglementează alte aspecte, relative la aplicarea programului de reformă în domeniul educației naționale, cuprinzând, în esență, modalitățile în care se va efectua ameliorarea procesului educațional național. În acest sens, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997, referitoare la constituționalitatea unor prevederi ale Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, decizie publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997, a statuat că delegarea legislativă relativă la aplicarea programului de reformă în domeniul educației naționale, care privește alte aspecte decât cele referitoare la organizarea generală a învățământului — cum ar fi modalitățile în care se va efectua ameliorarea procesului educațional național, în cadrul regimului general al învățământului și în conformitate cu prevederile cuprinse în legislația în vigoare — nu este de domeniul legii organice și, de aceea, poate face obiectul unei ordonanțe emise în baza legii de abilitare. În consecință, dacă o asemenea reglementare este posibilă pe calea ordonanței emise în baza unei legi de abilitare, cu atât mai mult ea va fi posibilă pe calea ordonanței de urgență. De asemenea, prin Decizia nr. 34 din 17 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998, Curtea Constituțională a statuat că interdicția de a emite ordonanțe în domeniul legilor organice privește exclusiv ordonanțele adoptate în temeiul unei legi de abilitare, nu și ordonanțele de urgență, deoarece „cazul excepțional“, ce impune adoptarea unei măsuri urgente pentru salvagardarea unui interes public, ar putea reclama instituirea unei reglementări de domeniul legii organice, nu numai ordinare, care, dacă nu ar putea fi adoptată, interesul public avut în vedere ar fi sacrificat, ceea ce este împotriva finalității constituționale a instituției. S-a precizat că ordonanța de urgență nu este o varietate a ordonanței, pe baza unei legi de abilitare, ci o măsură de ordin constituțional ce permite Guvernului, sub controlul strict al

Parlamentului, să facă față unui caz excepțional și care se justifică prin necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

În prezenta cauză este de observat, în plus, că Parlamentul a modificat în 79 de poziții (puncte) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, încorporând în lege și unele prevederi cu caracter de lege organică, motiv pentru care aceasta a fost votată cu respectarea dispozițiilor art. 74 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituție, deci cu majoritatea constituțională prevăzută pentru adoptarea legilor organice.

În ceea ce privește argumentul din punctul de vedere al Guvernului și din considerațiile Ministerului Educației Naționale, în sensul că dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție nu sunt incidente în cauza ce formează obiectul acestei sesizări, întrucât sesizarea privește neconstituționalitatea legii de aprobare a ordonanței de urgență, iar nu neconstituționalitatea acesteia din urmă, Curtea Constituțională constată că, în temeiul atribuției prevăzute la art. 144 lit a) din Constituție, are competența de a se pronunța și asupra constituționalității ordonanței de urgență a Guvernului, aprobată prin art. I din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995. Într-adevăr, dispozițiile art. 51 referitoare la supremația Constituției și cele ale art. 114 alin. (5) din Constituție împiedică Parlamentul să aprobe o ordonanță emisă în baza delegării legislative, dacă acea ordonanță fusese adoptată cu încălcarea dispozițiilor constituționale relevante. Prin aprobarea ordonanței de către Parlament, întregul său conținut devine lege, care apare astfel ca un act juridic distinct de fosta ordonanță, ale cărei dispoziții menținute prin legea de aprobare operează ca prevederi legale de la data intrării în vigoare a legii. Curtea Constituțională s-a pronunțat în acest sens prin Decizia nr. 46 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 28 mai 1996.

În consecință, sunt neîntemeiate criticile formulate prin obiecția de neconstituționalitate cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 114 alin. (4) și, implicit, a dispozițiilor art. 114 alin. (5) din Constituție.

II. În privința criticii conform căreia art. 123, în redactarea dată prin Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, încalcă dispozițiile art. 6 și 13 din Constituție și excede „reglementărilor în materie pe plan european“:

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității art. 123 din Legea învățământului nr. 84/1995, în redactarea în care acest text legal a fost adoptat inițial, și anume: „În învățământul universitar de stat se pot organiza, la cerere și în condițiile prezentei legi, grupe și secții cu predarea în limba maternă pentru pregătirea personalului necesar în activitatea didactică și cultural-artistică“. Prin Decizia nr. 72

din 18 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 31 iulie 1995, Curtea Constituțională a constatat că aceste prevederi legale erau constituționale.

Ulterior, pct. 37 al art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997 a modificat art. 123 din Legea învățământului nr. 84/1995, care, astfel, a primit următoarea redactare: „(1) În învățământul universitar de stat se pot organiza, în condițiile legii, la cerere, grupe, secții, colegii, facultăți și instituții de învățământ cu predarea în limba maternă. În acest caz, se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română.

(2) Se încurajează instituțiile de învățământ superior cu structuri și activități multiculturale pentru promovarea conviețuirii interetnice armonioase și integrării la nivel național și european.

(3) Se încurajează, la cerere, pregătirea de specialiști români în limbile minorităților naționale“.

Cu ocazia dezbaterii în Parlament a proiectului Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, redactarea art. 123 a fost din nou modificată, dobândind conținutul reprodus anterior în cuprinsul prezentei decizii și care constituie obiectul sesizării de neconstituționalitate a grupului de 86 de deputați.

Examinând art. 123 din Legea învățământului, în această din urmă redactare, Curtea Constituțională constată că textul de lege este în concordanță cu dispozițiile art. 6 și art. 13 din Constituție, a căror încălcare se susține prin obiecția de neconstituționalitate. Art. 123, în noua redactare, se află, de asemenea, în concordanță și cu pactele internaționale la care România este parte.

II.1. Potrivit art. 6 din Constituție, „(1) Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

(2) Măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români“.

Curtea observă că, în raport cu reglementările legale anterioare — deopotrivă constituționale —, textul legal ce face obiectul prezentei sesizări de neconstituționalitate extinde accesul minorităților naționale la diferite forme și niveluri de învățământ. Posibilitatea organizării unor unități de învățământ superior în limbile minorităților naționale, precum și a înființării unor instituții de învățământ superior multiculturale nu creează discriminări în raport cu ceilalți cetățeni români, ci, dimpotrivă, este menită să asigure egalitatea cetățenilor aparținând minorităților naționale cu cei de etnie română, în privința existenței unui cadru instituțional de învățământ corespunzător.

În acest sens, alin. (4) al art. 123 prevede că „La toate formele de învățământ în limba română sau în limbile minorităților naționale se poate înscrie și pregăti orice cetățean român, indiferent de limba sa maternă și de limba în care a urmat studiile anterioare“. Aceste prevederi sunt „conforme

cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români” [art. 6 alin. (2) din Constituție].

De asemenea, Curtea constată că textul art. 123 este în concordanță și cu dispozițiile art. 32 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora: „Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege”. Or, prin art. 123, astfel cum a fost modificat prin Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997, se instituie tocmai aceste modalități de exercitare a dreptului persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și a dreptului de a fi instruite în această limbă.

Nu este întemeiată nici susținerea conform căreia prin legea de înființare s-ar putea exclude folosirea limbii române ca limbă de predare, întrucât, potrivit părții finale a alin. (1) al art. 123, „Limbile de predare în aceste instituții de învățământ superior se stabilesc în cadrul legii de înființare”. Din ansamblul dispozițiilor art. 123 nu rezultă existența vreunei norme care să impună excluderea limbii române, iar anticiparea unui ipotetic conținut al viitoarelor legi de înființare a instituțiilor de învățământ superior multiculturale, pe care, de fapt, se întemeiază motivarea obiecției de neconstituționalitate, reprezintă un procedeu care, în mod evident, nu poate fi utilizat în cadrul controlului de constituționalitate. De altminteri, există prezumția că orice lege viitoare se adoptă în concordanță cu Constituția, iar nu în vederea încălcării acesteia. Indiferent de aceste considerații, trebuie însă remarcat că, potrivit alin. (1) al art. 123, în ipoteza organizării, la cerere, în cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat, a unor grupe, secții, colegii și facultăți cu predare în limbile minorităților naționale, „[...] se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română.” Pentru identitate de rațiune și datorită necesității unei interpretări sistematice în cadrul aceluiași text legal, aceste prevederi sunt, desigur, aplicabile și în ipoteza prevăzută în finalul aceluiași alineat, referitoare la instituțiile de învățământ multiculturale, unde, de asemenea, se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română.

II.2. Prin obiecția de neconstituționalitate se mai afirmă că dispozițiile art. 123 din lege ar fi în contradicție cu prevederile art. 13 din Constituție, potrivit cărora: „În România, limba oficială este limba română”, precum și cu „reglementările în materie pe plan european”, cărora le-ar excede.

Curtea Constituțională constată că și această obiecție este neîntemeiată.

II.2.a. În acest sens, Curtea reține că art. 123 alin. (1) utilizează conceptul de „limbi de predare”, concept diferit față de acela de „limbă oficială” la care se referă art. 13 din Constituție. Nici în art. 123 și nici în vreun alt text din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 nu se prevede că universitățile multiculturale ar fi autorizate să folosească o altă

„limbă oficială” decât limba română. De aceea utilizarea „limbii de predare” se limitează la activitățile didactice, „de predare” (în cadrul cursurilor, seminariilor, al activităților științifice aferente etc.), iar celelalte activități ale instituției de învățământ superior multiculturale (de exemplu: întocmirea documentelor instituției de învățământ, inclusiv a actelor de atestare a studiilor, corespondența oficială etc.) rămân a se desfășura în „limba oficială”, care, potrivit Constituției, este limba română — și anume, aceste alte activități se vor desfășura în aceleași condiții ca și la orice altă instituție de învățământ superior din România.

II.2.b. În ceea ce privește concordanța art. 123 cu „reglementările în materie pe plan european”, Curtea observă că aceasta este o problemă care intră în domeniul controlului de constituționalitate numai în măsura în care sunt incidente prevederile art. 20 din Constituție, potrivit cărora: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanță între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale”.

În acest context Curtea Constituțională nu constată încălcarea, prin conținutul art. 123, a vreunei dispoziții cuprinse în actele internaționale la care România este parte. Aceste acte internaționale reprezintă un cadru larg, pe baza căruia legiuitorul are posibilitatea de a reglementa dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și de a fi instruite în această limbă, în condițiile respectării interesului general și fără ca prin aceasta să se încalce dispozițiile constituționale.

Curtea constată în continuare că, întrucât Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare (adoptată la Strasbourg la 22 iunie 1992 de Consiliul Europei) și Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale (adoptată la Strasbourg la 1 februarie 1995 de Consiliul Europei), invocate în mod expres în obiecția de neconstituționalitate, nu sunt ratificate de România, rezultă că aceste două acte internaționale exced controlului de constituționalitate, în lumina dispozițiilor art. 21 din Constituție. Curtea Constituțională reține totuși că textul art. 123 (care, astfel cum s-a arătat anterior, prevede „însușirea terminologiei de specialitate în limba română” și nici nu înlătură utilizarea limbii oficiale) se află în concordanță și cu aceste două acte internaționale, potrivit cărora măsurile referitoare la limbile minorităților naționale nu trebuie să fie instituite în detrimentul însușirii și al utilizării limbii oficiale (alin. 6 al preambulului Cartei și, respectiv, art. 14 din Convenția-cadru).

În concluzie, prevederile art. 123 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 sunt constituționale.

Având în vedere considerentele expuse în prezenta decizie, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. a) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și ale art. 17—20 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

În numele legii

DECIDE:

1. Constată că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 a fost adoptată cu respectarea dispozițiilor art. 114 alin. (4) și (5) din Constituție.

2. Constată că dispozițiile art. 123, cuprinse în art. I pct. 48 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995, sunt constituționale.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României.
Definitivă.

Dezbaterea a avut loc la data de 20 iulie 1999 și la ea au participat: Lucian Mihai, președinte, Costică Bulai, Constantin Doldur, Kozsokár Gábor, Ioan Muraru, Nicolae Popa, Lucian Stângu, Florin Bucur Vasilescu și Romul Petru Vonica, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro